İŞÇİNİN SESİ

100. SAYI

İŞÇİNİN SESİ

devrim için savaşanların sesidir!

ABONE OL! ABONE BUL!

MUHABİR OL!

DAĞITMAK MI İSTİYORSUN?

BİZE BİLDİR!

Adres: 56 Mansfield Road, Ilford, Essex, England

Faşizmi ininde geberteceğiz!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

İŞÇİNİN SESİ

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Yıl: 6, Sayı: 100
30 Temmuz 1979

Faşizme karşı halk devrimi

Zeynep Arbat

Son haftalarda ülkemizde sıkıyönetim, MİT, sosyal demokrat CHP hükümeti, burjuva basını gibi çevreler arasında "anti-faşist"(!) giysiler moda oldu.

Yıllardır kapalı kalan cinayetlerin sanıkları birden yakalanıvermeye başlandı! Faşist katillerin "itiraf"ları çarşaf çarşaf gazetelerde yer alıyor! Kahramanmaraş davasında savcının "idam" istemlerine zam geldi! MHP Beşiktaş Şube başkanının MİT ajanı olduğu ortaya çıktı! Bundan sonra MHP, MİT'lilerden, MİT, MHP'lilerden "arındı"! MİT'teki "temizliği" "yurtsever generallerimiz" üstlendiler. "Milli haysiyetimizi koruyan" kumandanlarımız önünde faşistler çil yavrusu gibi dağılırken(!) "ordumuzun" ilericiliği üstüne konuşmalar aldı yürüdü. BBC radyosu "Türk ordusu ilericidir, demokrasiyi koruyabilecek tek güçtür" diye yayın yapıyor. Oportünist basın da bu modayı yakından izliyor.

Nedir yükseklerde esen bu "anti-faşist" rüzgârlar?

Bu "anti-faşist" rüzgârların altında yatan, halkımızda faşist katillere ve onlara el altından, el üstünden destek verenlere karşı biriken öfkeyi yatıştırma çabasıdır. Önümüzdeki dönemde bu öfkenin işçi sınıfımızın önderliğinde gerçek bir anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekelci halk hareketine dönüşmesinin engellenmeye çalışılmasıdır.

Devrimci savaşımla faşizmi geberteceğiz!

Ecevit hükümetinin kandırmacaları ve onu yıpratmamak için çabalayan kuyrukçuluk yüzünden, dayanılmaz yaşam koşullarına, hoşnutsuzluğa karşın yığın eylemlerinde bir süredir duraklama olmuştu. Ama hükümetin izlediği siyaset gözleri açtı: Faşist cinayetler, kıyımlar karşısındaki tutum, ülkeyi emperyalizme daha da sıkı bağlamak, sıkıyönetimi dayatmak ve demagojiler ardında elini sürekli işçinin, emekçinin cebine atmak.

Akıl almaz bir hızla artan fiyatların yanısıra işçi sınıfının, ücretlilerin satın alma gücü giderek düşüyor. Buna karşılık kredilerin sürmesi için IMF "ücret artışlarının durdurulması" koşulunu koydu. Ecevit hükümeti bir dizi toplu sözleşme önerilerini çok yüksek bularak geri çevirdi. IMF Kamu İktisadi Teşekkülleri'ne büyük "özen" gösteriyor. Bu sektördeki işçilerin yaşam standartlarında büyük bir düşüş bekleniyor. Son bir ayda belediye işçileri, DDY işçileri arasındaki huzursuzluk bunların belirtileridir. IMF'nin tarım ürünlerindeki taban fiyatlarının saptanmasında koyduğu koşullar, tarım sektöründe de büyük sıkıntılar getirecektir.

İşçi sınıfımızın, halkımızın öfkesi birikti. Yığın eylemlerinde yükseliş gözleniyor. Soda işçilerinin yürüyüşünden sonra, İKD'nin kapatılmasını protesto için Ankara'ya örgütlenen uzun yürüyüş bu hareketlenmenin örnekleridir. Yürüyüşün yol üstünde geçtiği bölgelerde işçilerin, halkın dayanışması ve desteği bu tür eylemlere susamışlığı gösteriyor.

Bizim halkımız sabırlıdır ama patladı mı önünde durulmaz. Bunun korkusunu emperyalizm ve burjuvazi ta içinde duyuyor. Bu korkuyu boşa çıkarmamak için, "faşizmi geriletmek" adına devrimci savaşımdan ödün vermek yerine emperyalizme, tekellere, bunların ürünü faşist tehlikeye karşı, ileri demokratik halk devrimi için ardıcıl devrimci savaş gereklidir. Bu savaşa yetenekli devrimci demokratik güçlerin, işçi sınıfımızın öncülüğünde savaşkan birliği UDC'si gereklidir. Burjuvazinin iç çelişkilerinden yararlanabilmek için, önce halkımızla baş düşman arasındaki çelişkiler temelinde devrimci savaşımı yükseltmek gereklidir.

Faşizm tehlikesi azalmıyor, artıyor

İşçi sınıfı tarihinde kaçan fırsatlar, dökülen devrimci kanları vardır. Bunlar işçi sınıfı partisinin yanlış siyaseti nedeniyle olmuşsa, bu, o partilerin tarihinde kara bir lekedir. Bu lekeyi hareketimize sürdürmeyeceğiz. Faşizmi geriletmek ne söz, kahredeceğiz, ininde geberteceğiz.

Ülkemizde faşizm tehlikesi şu ya da bu siyasal partinin öznel isteminden doğmuyor. Emperyalizmden, ona bağımlı ve orta derecede gelişmiş bir ekonomik temel üzerinde yükselen tekelci kapitalizmden kaynaklanıyor. Parazit tekelci burjuvazinin süper kârlar için süper sömürü "gereksinimi"nden kaynaklanıyor. Ve en önemlisi, bu süper sömürü "gereksinimini" işçi sınıfımızın, halkımızın uysalca karşılamak istemeyişinden, devrimci durumdan kaynaklanıyor.

Devrimci durum, yığınların siyasete aktif katılımı, yalnızca "bunalımın baş sorumlusu" olan emperyalizmi ve tekelci kapitalizmi korkutmuyor. "Rejimi tümden sarsıyor". Kapitalizmi tehlikeye atıyor. Bir yandan tüm burjuvazinin "rejimi kurtarma" yönünde ortak çabaları, öte yandan "kurtuluş" yolları konusunda anlaşmazlıkları, çelişkileri kızıştırıyor. Ama ülkenin koşulları, burjuvazi için "kurtuluş" yolları seçimini öyle daraltıyor ki, sosyal demokrat CHP iktidarı bile baştan sona sopaya dayandı. Burjuvazinin iç çelişkileri, "sopa siyasetini nasıl uygulayacağız?" sorusu içine kısıtlıdır. Burjuvazi, sopaya kılıf olabilecek, elverişli hükümetler arıyor.

Bugün tek tük MHP'li avına çıkarak, "anti-faşist" modaya uyanların hiç de anti-faşist olmaları gerekmiyor! Tam tersine, amaç sıkıyönetimi, ordunun tepesini tutanları, CHP hükümetini temize çıkarabilmek. Faşizm tehlikesi önleniyor mavalıyla halkımızın öfkesini boşaltmak, böylece gerçekte tehlikeyi arttırmak!

Bu oyuna düşmemek gerek. Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in belirttiği gibi, MHP'li, ÜGD'li faşist katillerin yakalanması yeterli değildir. Onların ardlarında duran para babalarına el atmak gerekir. Faşizme karşı savaşımı emperyalizme ve tekellere karşı savaşımla bağlamak gerekir. Bunun için işçi sınıfımız savaşımını sürdürecektir.

Duyuru

Kuştan korkan darı ekmesin!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin aylık organı Atılım'ın Temmuz sayısında "Bir Broşür Üstüne" adlı bir yazı yayınlandı. Bu yazıda *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabımıza çeşitli eleştiriler getiriliyor. TKP'nin Sesi Radyosu da bir süredir aynı yolda yayın yapıyor.

Daha bir ay önce, işçi sınıfımızın örgütlü siyasal hareketi içinde sağ oportünizm baş tehlike olarak ilan edilmişti. Ama ne ilginçtir ki okun ucu İşçinin Sesi'ne, onun hattına çevrilmiştir.

Tartışmanın gelişiminin taşıdığı iç tutarsızlıklar, perde arkası olaylar bir yana biz Atılım eliyle gelen eleştiriye *sevindik*. Uzun uzun yıllardır hareketimizin sorunlarını açık tartışmak gerektiğini, açıklıktan zarar değil yarar geleceğini savunuyoruz. Atılım'ın satır arası okutmaktan açık tartışmaya doğru adım atışı sevindiricidir. Açıklık açtığı yarayı kendisi iyileştiren bir kılıçtır. Her özveriyi, ölümü gülerek kucaklayan militanlarımız TKP'nin geçmekte olduğu dönemi, teorik farklılıkları ve bunun getirdiği somut siyasal tutum farklılıklarını olayların *gelişimi içinde* öğrenmeli, hareketimizin Lenninci ideoloji ve siyaset temelindeki birliğine sımsıkı sahip çıkmalıdırlar.

Getirilen eleştirilerin yanıtlarını verdik, veriyoruz, vereceğiz. Birşeyin altını çizelim, bizler bölücü *değiliz*. Bölücülük suçlaması üzerimizden yağmur suları gibi akıp geçecektir. Zaman en iyi göstergedir.

Bazı yoldaşlar, "neden öyleyse görüşlerinizi İşçinin Sesi'nde getiriyorsunuz, daha uygun bir yayın organı vardır" derlerse, bu yoldaşlara her yolu bıkmadan denediğimizi söyleyelim. Sonuç sıfır olmuştur. Görüşlerimiz ak kâğıdı, gün ışığını görmemiştir. Bu durumda ne yapılacaktır? İdeolojik konuların işe geldiğince mıncıklanmasına, örgüt normlarının işe geldiğince söndürülmesine izin verilemez. TKP işçi sınıfımızın, halkımızın tek umududur. Bu umuda lâyık olmak zorundayız.

Herkes tartışmayı daha iyiye, daha doğruya, daha güçlüye varma çabası olarak almak zorundadır. Kadroların çok büyük çoğunluğunun gençliğinden, deneyimsizliğinden yararlanıp İşçinin Sesi'ni "hain" olarak göstermeye kalkışmak ucuz kahramanlık olur. Ayrıca yatsıya dek yanar. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabını yasaklama, evlerden toplama ve yok etme, İşçinin Sesi'ni yasaklama, bunlar Leninizme düşman yöntemlerdir. Tartışmayı olumlu, yapıcı bir çerçevede tutmak zorundayız, zorundasınız.

23.7.1979 günü TKP'nin Sesi'nde TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaş konuştu ve bizler için "açık saldırıya geçecekleri anlaşılıyor" dedi. Bilen yoldaşımızı bu konumlardan konuşur görmek bizim için acıdır. Sınıf savaşımı acımasız, ne yapalım, öğreniyoruz. Değişen biz değiliz.

İkincisi, Atılım ve Radyo eliyle bize açık eleştiri getiriliyor. Bunlara açık yanıt vermek görevdir, haktır. Bu hakkı kullanmaya "saldırı" adını takmak doğru bir tutum değildir. Açık tartışmayı her zaman olduğu gibi önleyici, gömücü tutumun göstergesidir. Açık eleştiri, hem de haksız eleştiri yapılsın, yapılacak açık hem de haklı eleştiri "saldırı", "yıkıcılık", "bölücülük" adını alsın. Leninizm böyle birşey bilmiyor. Kuştan korkan darı ekmesin!

Yaşasın TKP!

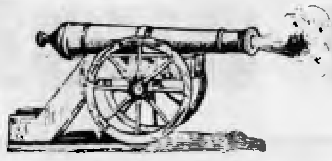
Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!

Editör

İçindekiler

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Sahibi: İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği:
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 56, Mansfield Rd., Ilford, Essex, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKURLARIMIZ YAZIYOR

İşçinin Sesi okuyucularına ayırdığımız bu bölüm görüşlerimizi paylaşan-paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır. Mektuplarınızı, haberlerinizi, yazılarınızı bekliyoruz.

İşçinin Sesi gazetesi,
Yayınlamış olduğunuz "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" isimli kitabı ve mevcudu kaldıysa "Bunalım Kalıcıdır" isimli kitabı aşağıdaki adresime göndermenizi rica ederim.
Selâmlarımı sunarım.

S.G.
İzmir

İşçinin Sesi gazetesi,
Ben Türkiye'de çalışan kundura işçisiyim. Yayınlarınız arasında bulunan "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" adlı kitabı aşağıdaki adresime gönderirseniz, kafamda bulunan bir takım boşlukları doldurmuş olacaksınız.
Dost selâmlarımla.

D.R.
İzmir

İsmim belirtilerek adresime tarafınızdan yayın gönderilmektedir. Gönderilmemesini rica ederim.

A.S.
İzmir

Değerli "İşçinin Sesi" yöneticileri,
Selâm olsun devrimci ruha sımsıkı bağlı kalanlara, Leninizm'den en küçük kırıntı dahi vermeyenlere.
Sizlere selâm olsun Akdeniz'in "Göller Bölgesi"nden.
Dostlar,sizlerden istediğimiz var. Elimize "İşçinin Sesi" gazetesi geçti, okuduk, gördük ki, tam bir silâh ama ideolojik, politik konularla donatılmış bir silâh. Bize bu gerek, böylesi gerek dedik ve yazışmak istedik. Kafamızdakileri tam aktarmamız olanaksız ama şu kadarını belirtmekte yarar var: "sağ" oportünizme, kuyrukçuluğa, lâfazanlığa, goşizme karşı böylesi net ve açık "saldırı ve savunma" silâhına ihtiyacımız var. Aşağıdaki adreslere karşılığındaki yazılan istekleri gönderirseniz "mutlu" olacağız, göndereceklerinize karşılık abone ücreti ne ise yazın gönderelim. Savaşımda yeni yeni başarılar.
Devrimci selâmlar.

K.K.

İşçinin Sesi
Redaksiyon Kurulu'na,
Sizlere dostça selâmlarımızı gönderiyor, hudut ilçemizden sesleniyoruz. Bizlere de yayınlarınızın tümünden 10'ar adet göndermenizi rica ediyoruz. İlçemizdeki gelişmeleri de sizlere iletmeye çalışacağız.
Siz yoldaşlara devrimci mücadelede başarılar diler, geleceğin bizlerin olması dileğiyle hürmetlerimi sunarım.

M.N.

Değerli Yoldaşlar,
Dünya komünist hareketini yakından izleyen Türkiyeli bir sosyalistim. Yayınınızı bir süreden beri bazı arkadaşlar kanalıyla izliyordum. Şimdi bu olanağım ortadan kalkmıştır. Dünya komünist hareketinin güncel sorunlarından haberdar olmam açısından yayınınıza büyük ihtiyacım var. Mümkünse 90. sayıdan itibaren en son sayıya kadar adresime ödemeli yollayınız.
Yoldaşça selâmlar.

K.M.
Adana

Sayın İşçinin Sesi mensupları,
İsteğimizi bildirmeden önce anti-Maoist devrimci selâmlarımızı sunmayı bir görev biliriz.
Biz Manisa'nın Salihli ilçesinin bir köyünden köylüyüz.
İnanıyoruz ki işçi-köylü bağlaşıklığı yolunda atılacak her adım işçi sınıfı partisi TKP'nin öncülüğü altında olacaktır.
İşçinin Sesi gazetesinde elimizde rehber olarak parti programıyla birlikte EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI TÜRKİYE adlı yapıtın bulunmasının bir gereklilik olduğunu öğrendik. Bunun için sizden Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye adlı yapıttan göndermenizi istiyoruz.
Gazetemiz İşçinin Sesi'nde kitabı getirtmek için ne gerektiğini yazmıyor. Birşey göndermemiz (kitap, para) gerekiyorsa bildirin gönderelim.
KOMÜNİST SELAMLARLA!
YAŞASIN İŞÇİ VE KÖYLÜLERİN ULUSAL DEMOKRATİK SAVAŞ CEPHESİNİ KURMA YOLUNDAKİ BİRLİĞİ!
KÖYLÜLER, REHBERİNİZ İŞÇİLERDİR!

K.N.
Salihli

Sayın İşçinin Sesi gazetesi,
Koşullarınız gereği size 4 kitap gönderiyorum ve İşçinin Sesi gazetesine abone olmak istiyorum. Gereğinin yapılmasını arz ederim.
Devrimci selâmlarımla.
Ayrıca "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" isimli kitabınızdan gönderirseniz sevinirim.

Ö.K.
Zonguldak

Değerli dostlar,
Yayınlarınızı izlemenin şiddetle ihtiyacını duymaktayım, bana bu konuda yardımcı olacağınıza inanıyor, çalışmalarınızın verimli olmasını diliyorum.
Saygılarla.

V.A.
Aksaray

Oportünist birlik cephesi

Son zamanlarda, kendilerini "Türkiye işçi sınıfının öz partisi" diye tanıtan TİP ve TSİP arasında birleşme-katılma konularında seri yazışmalar ve karşılıklı mektuplaşmalar gırla gitmektedir.
Sağ oportünizmin en sağ ucunda duran TİP Türkiye işçi sınıfının temsilcisi olduğunu, Yüksek Seçim Kurulu gibi burjuva devlet organlarının onayıyla dünyaya ilân etmek çabasındadır!

TSİP ise Kıvılcımcılık sapıklığı temeli üzerinde inşa edilmiş, daha sonra bu temel kaldırılıp atılmıştır. Böylece TSİP, temelsiz kalmıştır. TSİP seçimlerde şanslarının bulunmadığını anlayınca TİP'e rampa etmiştir.

TİP ve TSİP'in en büyük marifeti, işçi sınıfımızın önderliğinde inşasına çalışılan ulusal demokratik cepheye olanca güçleriyle saldırmaları ve karalama kampanyası açmalarıdır.
TİP'in genel başkanı "UDC boş bir kalıp, boş bir sözdür" diyerek 1977 ağustosunda kampanyayı başlatmıştı. Şimdi de "zirvede kutsal ittifak" kurulmaktadır. Evet, aralarında anti-TKP'cilik ve ulusal demokratik cephenin kurulmasını engellemek konusunda ortak noktalar vardır.

Faşizmin kudurganca saldırdığı, sol birliğin ivedi olarak oluşturulması gereken 1979 yılı ortasında, TİP ve TSİP, sol birlik kurmak, için değil, kurulması olası sol birliği dağıtmak için, anti-komünizm ve Türkiye Komünist Partisi aleyhtarlığı çizgisinde birleşmektedirler. Bu "kutsal ittifak" gerçekleşirse, küçük burjuva sosyalizminin kaynaklandığı bu kuruluşların gerçek yüzlerini de ortaya koyacaktır. Bugüne kadar bu partilerin "sosyalist" ve hatta "komünist" olduğunu sanan bazı saf kişiler, her iki partinin anti-komünist ve anti-Marksist olduğunu göreceklerdir.

Tarihte komünist partilerine karşı burjuva sosyalist partilerinin bu gibi ittifaklar yaptıkları görülmüştür: Böylesi ittifakların sonu "ihanet cephesi"nde bitmektedir: İşçi sınıfına ihanet cephesinde.

K.B. Ender
Kocaeli

İşçinin Sesi'nin bu sayısı 16.000 adet basılmıştır.

Açık yanıt vermek zorundasınız

R. Yürükoğlu

Oportünizmin ve onun en tehlikeli biçimi olan ortacılığın en belirgin yanı *"açıklık korkusu"*dur. Ne olur ne olmaz, yarın rüzgârlar başka yönden eserse ayazda kalmamak için zorlanmadıkça açık görüş belirtmezler.

Oportünizmin, oportünistlerin bu özelliğini Lenin şöyle tanımlamıştır: "Oportünizmle savaş dediğimizde günümüz oportünizminin her alandaki belirgin özelliğini, yani *belirsizliğini, bulanıklığını, elle tutulmazlığını* hiçbir zaman unutmamalıyız. Oportünist, yapısı gereği, açık ve kararlı bir tutum almaktan her zaman kaçınır, her zaman ortada bir yol arar, her zaman bir yılan gibi birbirinden ayrı iki görüş noktası arasında kıvrılır durur..." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.7, s.402) (abç). Bu tutum, genel teorik düzeyde yazılmış uluslararası kitaplardan bölüm bölüm kaynak göstermeden aktarmak zorunda kalan az yetişkin "teorisyen"in düştüğü şablonculukla da birleşince işler arap saçına döner. Militanların kafası karmakarışık olur.

Bugün bizde durum böyledir. Militanların, kızıl sancağı alanlarda koşturanların kafalarında binlerce soru vardır. Sınıf savaşımının yükselmesiyle bu sorular katıyla artmaktadır. Altı yıldır daha UDC, ileri demokrasi gibi en temel konular açıklığa kavuşmamıştır. Biz zorlamazsak kavuşacağı da yoktur.

Bugün militanlar, deneyimsizlikle örgüt sevgisinin, "onlar bilirler" yanaşımıyla idealizasyonun etkisi altında kafalarındaki pek çok soruyu geri itiyorlar. Çoğu belki bilince bile çıkarmak istemiyor. Bu çok tehlikeli bir durumdur. Hareketimizin geleceği üstündeki en büyük tehlike bulutudur. Ozan, "kavgada dolaşık yumak gibi yürekle durulmaz" diyor. Dolaşık yumak gibi kafayla hiç olmaz. Devrimimizin önemli sorunlarında mutlaka apaçık, dupduru bir çizgiye ulaşmak zorundayız. Leninci ideolojik birliğin olmadığı ya da bozulduğu yerde herşey anlamını yitirir.

Günümüzde bazı sorular özellikle öne çıkıyor. Bu, "kapitalist olmayan gelişme yolu", "feodalizm", "ticaret burjuvazisinin egemenliği", "ulusal demokratik devrim" gibi dünden gelen ama defteri daha dürülmemiş önemli sorular olmadığı anlamına gelmiyor. Bu, yarın yeni bir sürü soru çıkmayacak anlamına da gelmiyor. Bu sorular, savaşımın bizi bugün getirdiği noktada *hiç gecikmeden* açıklık isteyen, yanıt bekleyen sorulardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

1. Sovyetler Birliği dünya devrimci merkezi midir, değil midir?
2. Yuro-komünizmin dünya işçi sınıfının çıkarlarına ters bir akım olduğunda anlaşıyorsak, yuro-komünizmin egemen olduğu bir parti isterse 1 milyon 700 binlik parti olsun ülkesini devrime götüremez demek uluslararası komünist hareketi bölücü bir tutum mudur, yoksa özüyle sözü bir doğru tutum mudur?
3. Türkiye'de devrimci durum (devrim anı değil!) var mıdır, yok mudur?
4. Türkiye'de faşizmin *acil tehlike* oluşu, derin ekonomik ve toplumsal bunalımın üstünde yükselen devrimci durumdan doğmuyorsa nereden doğuyor?
5. Çeşitli "üçüncü yol"lar olabilir ve de denenecektir. Ama bunalım derinleştikçe, ya faşizm, ya ileri demokratik halk devriminden başka yol olmadığı daha iyi ortaya çıkacaktır. Buna ne diyorsunuz?
6. Anti-faşist savaşımı, anti-emperyalist ve anti-tekelci savaşımla birleştiriyor musunuz? Yoksa, emperyalizme ve tekellere karşı savaşımı yükseltmek anti-faşist cepheyi zayıflatır mı diyorsunuz?
7. İleri demokratik halk devrimi için savaşımla faşizme karşı savaşım tek bir bütündür, birbirinden koparılamaz mı diyorsunuz? Yoksa "aşamalar teorisi" nin etkisinde, şimdi faşizmi geriletelim, yarın ileri demokratik devrim savaşımı mı diyorsunuz? Bir başka deyişle, ileri demokratik halk devrimi için savaşımla faşizme karşı savaşımı tek yumrukta birleştirenleri, dolayısıyla faşizmi gebertmenin *tek gerçek ulku yolunu* gösterenleri "faşizme karşı savaşın önemini küçümsemek"le mi suçluyorsunuz?
8. Ulusal demokratik cephe, ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek üzere kurulacak halkın en geniş birliği değil midir? UDC' yi anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekelci halk devrimini gerçekleştirmek için istemiyor muyuz?
9. "Tekel dışı burjuvazi"nin UDC'de yeri var mı? Liberal burjuvazi devrim istiyor mu?
10. İşçi sınıfı ya da herhangi bir sınıf savaşımda ya önde gider ya geride, ya hegemon olur ya kuyrukçu. Buna ne diyorsunuz?
11. Kürt halkının kendi yazgısını kendi belirlemesi hakkını, yani özünde ayrılma hakkını ikircimsiz, amasız-fakatsız tanıyor musunuz? Yoksa, liberal burjuvaziye hoş gözükme çabasıyla bin dereden su mu getiriyorsunuz?
12. Kürt halkının devrimimiz açısından oynayacağı can alıcı rolü tanıyor musunuz? Yoksa onu Lazlar, Çerkezlerle aynı kefeye mi koyuyorsunuz?
13. Türkiye ordusu, ileri demokratik halk devrimi dışında "halkın ordusu" durumuna getirilebilir mi?
14. Kapitalist devlette ordu-militarizm ayrımları yapıp tüm "kötülükler"i militarizme yüklemek doğru bir tutum mudur? Kapitalist devlette ordu ile militarizm ayrılır mı? Biri birinin örgütlenişi, biri birinin düşüncesel varlığı değil midir?
15. Dine karşı yoğun bilimsel propaganda ve ajitasyon yürütmek mi, "sosyalizmle din çelişmez" safsatası mı doğrudur?
16. Sosyal-demokrat ideoloji burjuva ideolojisi midir, yoksa işçi sınıfının "yanılgıya düşmüş" ideolojisi midir, oportünizm midir?
17. Bir yandan "parlamentoda halkın temsilcisi yoktur" deniyor, öte yandan "sol sosyal demokratlar halkın istemleri yönünde ilkesel tutum alıyorlar" diye övülüyor. Öyleyse bu sol sosyal demokratlar nerededir sorusu bir yana, Türkiye'de sol sosyal demokratlar hangi sınıf ya da katmanın temsilcisidir?
18. Sosyalist enternasyonalin üyesi parti için "CHP sosyal demokrat parti değildir" demeye başladınız. Bu ilk bakışta CHP'ye bir eleştiri gibi görünüyorsa da, altında sosyal demokrasiyi aklama yatıyor. Açıkça söyleyin, sosyal demokrat partiler "işçi sınıfı partisi midir"? Yoksa ideolojisi burjuva, siyaseti burjuva, yönetim kadrosu burjuva olan bu partiler "işçi sınıfının üstünde etkin burjuva partileri" midir?
19. TİP ve TSİP küçük burjuva sosyalizminin partileri midir, yoksa "yanlışlar da yapan" ama işçi sınıfı sosyalizminin partileri midir?
20. İşçi sınıfımızın devrimci birliği TİP-TSİP-TKP birliğiyle mi, yoksa her çeşit sapmaya, bu arada TİP ve TSİP'in temsil ettiği küçük burjuva legalist sosyalizmine karşı amansız savaşla mı kurulur?
21. Halkımızı devrimin gereklerine hazırlamak gerektiğine göre, Türkiye gerçeklerinden çıkan ve devrimci savaşımın zaten ilerlemekte olduğu yolun *açık* propaganda ve ajitasyonu gerekmez mi? Yoksa, halkta boş hayaller uyandıran "her yoldan devrim olabilir, barışçı da olabilir" yollu tutum mu daha doğrudur? Bir başka deyişle, "dün genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, devrimci zor kullanım, ayaklanma ve devrim... bugün *çeşitli yönleriyle* pratik sorunlar olmuştur" demek ve bunu "çeşitli yönleriyle"nin altını çizerek ve de örgüt ve eylem bölümlerinde değil de ideolojik görevler bölümünde yazmak, devrimci savaşımın geçmekte olduğu yolun açık propaganda ve ajitasyonu görevimize dikkati çekmek mi doğrudur? (Bak: *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, Üçüncü basım, s.118.) Yoksa bu cümleyi çarpık yorumlayarak, altındaki-üstündeki cümlelerden kopararak bizi "serüvencilik"le, "iç savaş çağırmak"la, "kardeş kavgası istemek"le suçlamak mı doğrudur?
22. TKP Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın 1977 Konferanda söylediği, "Oraya, barikata çıkacağız. Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razı olmayacağız işçileri, gençleri sokaklarda, alanlarda vursunlar. Savaşacağız" sözleri "serüvencilik", "iç savaş çağırmak", "kardeş kavgası istemek" midir, değil midir?
23. Markscı-Leninci devrim teorisinin en önemli kavramlarından olan "iç savaş" kavramı, ne zamandan beri "kardeş kavgası" olmuştur? İşçiyle, köylüyle, Kürt emekçisiyle burjuvazi kardeş midir?
24. Ülkenin sorunlarını Leninizmin ışığında ve program doğrultusunda ele alan bir kitap yazmak mı disiplinsizliktir, yoksa "yazacağın herşeyi önce biz okuyacağız" demek mi disiplinsizliktir?
25. Lenin, disiplinsizlik üç şeyle belli olur diyor: 1) Günü, saati, yeri belli somut bir eylem kararı alındıktan sonra ve eylemden *önce* (sonra da değil) bu konuda yığınlara açık olarak ya da parti içinde ters görüş belirtmek, böylece partinin eylem birliğini bozmak, 2) Verilen görevleri yerine getirmemek, 3) Parasal kaynakları sakınmak. Bunların dışında görüşlerini, hatta sert eleştiri bile taşısa, hem parti içinde hem yığınlara açık olarak savunmak Lenin'e göre disiplinsizlik değildir. Haktır, hatta görevdir. (Zaten tersi bir anlayışla Lenin o kütüphaneler dolduran ürünlerini veremezdi). Siz bu konuda ne diyorsunuz?
26. Bir yığın örgütünün bir başka yığın örgütüne gazete, kitap postalaması disiplinsizlik midir, değil midir?

İşte bugün öne çıkan birkaç soru bunlardır.

Yoldaşlar, arkadaşlar, saflarımızdaki yanlış eğilimleri düzeltmeden değil burjuvaziyi yenmek, işçi sınıfını da kazanamayız. Hareketimizin arılığını korumalı, onun TİP-TSİP gibi küçük burjuva sosyalistleriyle olan kesin çizgili ayrımının netliğini yitirmesine izin vermemeliyiz. İnandığımız Leninci doğruları korkusuzca savunmalı, haksızlıklara göz yummamalıyız. İmzasız yazılar ardına sığınma kurnazlığını eleştirmeli, herkesin yığınlar önünde hangi konuda ne söylediğinin iyice ortaya çıkması için çalışmalıyız. Her konuda kesin yanıtlar istemeliyiz. KOMÜNİST AÇIKLIKTAN YANADIR.

İşçinin Sesi dün olduğu gibi bugün de Leninci hattı savunuyor

Aliye P. Atılgan

İşçinin Sesi 100. sayısına vardı. Binbir türlü gazetenin, derginin batıp batıp çıktığı, ikiye, üçe, dörde, beşe bölünerek durmadan çoğaldığı Türkiye sosyalist basını için bu az erişilir bir rekordur. Öte yandan İşçinin Sesi bugün giderek soldaki siyasal tartışmaların odak noktası durumuna geliyor.

İşçi sınıfı, emekçi yığınlar için, yaşadığımız bunalımdan tek kurtuluş yolunun sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek olduğunu gören, yürekleri devrim ateşiyle yanan devrimciler İşçinin Sesi'ni mektup yağmuruna tutuyor. Önerileri, yazıları, haberleriyle İşçinin Sesi'ne güç katıyor. Yayınlarımıza, gazeteye gelen isteklerin ardı arkası kesilmiyor. İşçinin Sesi'nin her yayını, her yeni sayısı Leninizme gönül vermiş militanlar tarafından özlemle bekleniyor.

Değişen İşçinin Sesi değildir

İşçinin Sesi TKP'nin 1973 atılımıyla girdiği, parti konferansı tarafından onaylanmış ve belgelenmiş Leninci hattını savunuyor. Bu hattı burjuva kuyrukçuluğuyla değiştirmek isteyenlere karşı savaşımı yükseltiyor. İşçinin Sesi'nin Türkiye devrimiyle ilgili ana konulara Leninci açık-seçik, duru yanıtlar getirmesi, devrim için canını vermekten çekinmeyen militanların gözünü açıyor. Sorunları kavrıyorlar.

İşçinin Sesi'nde 1976'dan bu yana savunulan Leninci fikirler neden birdenbire "serüvenci", "goşist", "sekter", "bölücü" fikirler oluverdi? Neden İşçinin Sesi'nden "yurt dışında yayınlanan bir gazete" olarak söz edilmeye başlandı?

"Yurt dışında yayınlanan bir gazetenin TKP'yi bölmek için dolaylı yönden saldırıya geçtiği" açıklanıyor. Neden, nasıl, nerede? Bunlar hiç önemli değil! İdeolojik yönden bir eleştiri yok. Oysa gerek Yürükoğlu yoldaşın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında, gerekse *İşçinin Sesi*'nde yayınlanan fikirler gökten zembille inmedi. İşçinin Sesi bu fikirleri yıllardır savunuyor. İşçinin Sesi dün de Leninci hattı savunuyordu, bugün de aynı yoldan yürüyor. Fikirleri "esen rüzgâra göre" değişmiyor. Eleştirilerin dün değil de bugün ortaya çıkması İşçinin Sesi'nin değil, başkalarının değiştiğini gösteriyor.

Yürükoğlu yoldaş ilk olarak 1976 ekiminde İşçinin Sesi'nde yayınlanan *Bunalım Kalıcıdır* adlı yazısında Türkiye'de devrimci durumun varlığını belirtti. Ülkemizde devrimci durumun gelgeç olmadığını, bu "sosyo-siyasal krizin derin ekonomik ve sosyal nedenleri" olduğunu vurgulayarak şöyle yazıyordu:

"Türkiye finans kapitali, dünya halklarının sömüründen elde ettiği tekelci süper kârlara dayanarak, bu süper kârların bir kırıntısını kendi işçisine vererek toplumdaki çelişkileri geçici bir zaman için yumuşatabilen Batı finans-kapitalinden farklıdır. Türkiye burjuvazisinin bugün elinde sömürebileceği yer yalnızca Anadolu ve Kıbrıs'ta el koyduğu bölgedir. Öyleyse Batı'dakinin tersine kârını arttırmak isteyen Türkiye tekelci burjuvazisi, en başta ve başlıca Türkiye işçisini, halkını daha yoğun, daha yoğun sömürmek zorundadır... Bu çelişki sosyalizme dönüşmek üzere gerçek bir devrimden başka hiçbir yolla çözülemeyecektir. İşte bunun için diyoruz ki Türkiye'nin önünde yalnızca şu iki yol vardır: Ya faşizm, ya sosyalizme giden ileri demokratik düzen... Üçüncü yollar hep geçicidir."

9 Ocak 1977 tarihli İşçinin Sesi'nde Emine Engin yoldaş *İt İte İt Kuyruğuna* adlı yazısında Türkiye'de ilk kez, devlet tekelci kapitalizminin varlığına dikkati çekiyordu: Emine Engin yoldaş, "Türkiye orta derecede gelişmiş bağımlı bir kapitalist ülkedir. Ama sermayenin ve üretimin Türkiye'deki merkezileşmesi ve yoğunlaşması Yeni Zelanda gibi bazı ileri kapitalist ülkelerden bile daha yüksektir... Bugün tekelci burjuvazi ülkeye, devlete egemen... Bir ülkede finans kapital oluşmuşsa, artık ticareti, sanayisi, bankası hepsi bir olmuş demektir. O mu, bu mu egemen demek Kautsky'nin 'hatası'nı tekrarlamaktır, oportünizmdir... Bu soruları doğru yanıtlamayanlar faşizm tehlikesini de, gelişmekte olan devrimci durumu da köklü olarak anlayamazlar" diyordu.

Gene Yürükoğlu yoldaş *Olanaklar ve Tehlikeler Artıyor* başlıklı yazısında, faşizm tehlikesi ile devrimci durumun "yapışık kardeşler" olduğunu belirtiyor ve şöyle diyordu:

"Devrimci ortamda, yığınların hareketlendiği ortamda işçi sınıfı ve bağlaşıkları bunalımdan devrimci dönüşümler yoluyla çıkış ararken gerici güçler, Türkiye finans kapitali de faşizme tırmanarak kurtulmayı hesaplıyor. İşte bu nedenle Türkiye'de *hem olanaklar hem de tehlike artıyor*".

İşçinin Sesi'nin siyaseti ilkeseldir

Görüldüğü gibi İşçinin Sesi'nin devrimci durum ve faşizm tehlikesi konusundaki "fırtınalar yaratan" fikirleri taa TKP Konferansı öncesinde açıkça, sistemli bir biçimde ortaya konulmuştur. Daha sonra TKP Genel Sekreteri İ. Bilen tarafından okunan Konferans Raporu'nda devrimci durumun üç göstergesi teker teker sayıldı. Eski yöntemlerle hüküm edemeyen, durmadan hükümet değiştiren burjuvaziden, yaşamı ateşten gömlek olmuş işçiler, emekçilerden, halkımızın yükselttiği çıkışlardan söz edildi. Hatta bir zamanlar içinde "Türkiye'nin içinde debelendiği ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımların burgacı"ndan söz etmeyen bir yazı bulabilmek neredeyse olanaksız hale geldi. Bütün bunlar oldu ama gene de İşçinin Sesi "serüvenci" ilân edilmekten kendini kurtaramadı!

İşçinin Sesi, 23 Nisan 1977 tarihli sayısında R. Yürükoğlu'nun *Leninizmin Özü Proleter Hegemonyası* başlıklı yazısını yayınladı. Daha sonra TKP'nin Sesi Radyosu tarafından da okunan bu yazıda Yürükoğlu yoldaş, devrimcileri burjuva kuyrukçuluğu tehlikesine karşı uyarıyor ve "Leninizmin özü, ruhu, ana fikri proletarya hegemonyasıdır", diyordu. Cephe ve hegemonya konusunda uç veren iki yanlış eğilim için de şunları söylüyordu:

"Birincisi, cephe ile hegemonya çelişir diyerek işçi sınıfı hegemonyasını baştan reddediyor. İkincisi, hegemonya fikrine karşı değilmiş gibi görünerek, somuta gelince 'cepheyi böler', 'kitleyi kaçırırız' diyerek hegemonya yollarının önünü tıkıyor. Bugün bizim hareketimizde, TKP'nin tarihsel Konya Konferansı sonrasında hegemonya fikrine açıkça karşı çıkmak 'oldukça' zordur. Ama birinci yanlış eğilimi savunanların da katılmasıyla ikinci yanlış eğilim daha da yaygınlaştırılabilir. Uyanık olalım!"

Gerçekten de Yürükoğlu yoldaşın daha o zamandan parmak bastığı bu "kuyrukçu" görüş bugün en önemli tehlike haline geldi. Sosyal demokrasiyi "ürkütmemek" onu "cepheye çekmek" adına Leninci ilkelerden ödün vermeye yanaşmayanlar, tam tersine, işçi sınıfının hegemonyasını kurabilmek için ideolojik savaşımı yükseltmeyi görevlerin en başında alanlar, Yürükoğlu'nun deyimiyle "uyanık duranlar" "cephe politikasını atlamakla" suçlanır oldular.

TKP'nin Sesi Radyosu, TKP Konferansı'nı halkımıza duyurduğu gün Yürükoğlu yoldaşın da bir yazısını okudu: *Oportünizme Karşı Uyanık Olalım*. Bu yazıda Yürükoğlu yoldaş devrimci durumda oportünizme karşı savaşıma hız vermenin önemini vurguluyor ve şöye diyordu.

"*Oportünizm her zaman, her yerde 'taktikler'de gizleniyor, 'taktiklerde başlıyor*. 'Taktik için böyle yapmalıyız' cümlesi oportünistlerin tılsımlı cümlesidir. Onlar, 'halk şimdilik meseleyi anlamıyor, onun için taktik yapmalıyız' derler hep. Böylece ilkeselliği, ilkesel davranmayı güme götürürler. Stalin'in bir yazısında aktardığına göre, Lenin her zaman 'tek doğru politika ilkesel politikadır' dermiş. Ama ne gam, oportünistlere hiç de öyle gelmiyor. Onlar, 'canım şu küçük sorunda ilkesiz davranmakla dünyanın sonu gelmez' diyorlar. Oysa Leninciler iyi biliyorlar ki 'azıcık oportünistlik' diye birşey olmaz. *Azıcık oportünistlik, azıcık hamileliğe benzer*. Mutlaka sonunda bebek doğar. O da milliyetçilik, şovenizm, karşı-devrimdir."

İşte İşçinin Sesi'nin "kusuru" budur. Devrimci saflarda azıcık oportünizmin ihanete gebe olduğunu bilmesi ve her türlü oportünizme karşı ödünsüz, uzlaşmaz bir savaş yürütmesi! Bu nedenle, İşçinin Sesi'nin savunduğu fikirler Konferans belgelerinde de yer alsa, TKP'nin Sesi tarafından okunmuş da olsa "goşist"tir, "serüvenci"dir, "bölücü"dür. Peki, "bu fikirler şimdi mi böyle oldu?" sorusuna suçlamayı yapanların verebilecekleri yanıt ise "derin bir sessizlik"ten başka birşey olmasa gerek.

Atılım 1977 yılında devrimci durumun varlığını duyuruyordu

1977 ocak ayında, MC hükümeti baştayken, sosyal demokrat CHP hükümeti daha kurulmamışken TKP Merkez Komitesi yayın organı Atılım, Türkiye'de devrimci durumun varlığını duyuruyordu. Şöyle diyordu 1977 ocak sayısında çıkan "Atılım Üç Yaşında" adlı yazı:

"Halkımızın savaşı gün geçtikçe ilerliyor, yeni boyutlara ulaşıyor. İşçi sınıfı harekete ağırlığını koyuyor. Potansiyel artıyor. Yığınlar atılım yapmakta. Sınıf savaşı keskinleşirken tüm çelişkiler artmakta. ...

"Devrimci durumun giderek olgunlaştığı bu ortamda örgütlü savaşım gerekmektedir. Her türlü sapık akıma, işçi sınıfının tüm düşmanlarına karşı ardıcıl bir savaş yürütülüyor ülkemizde".

Geliyoruz sosyal demokrat CHP hükümetinin başta olduğu 1979 yılına ve Atılım, "Türkiye'de devrimci durum vardır" diyenleri "serüvencilik"le, iç savaş kışkırtıcılığı ile suçluyor. Dönüyor burjuvaziye, hayır biz böyle şeyler istemeyiz diyor. Bu tutum açıklama gerektirmez mi?

İŞÇİNİN SESİ

Parti disiplini

Cemil Silahtar

Bundan sonra gazetemiz 12 sayfa çıkacaktır ve orta sayfaları ÇEK-AL bölümü biçiminde belirli bir konuya ayrılacaktır. Bu sayımızda, Cemil Silahtar yoldaşımızın yakında çıkacak olan Parti Disiplini broşüründen bölümler veriyoruz.

Dünya işçi sınıfı bir bütündür. Dünya komünist hareketi bu bütünlüğü yansıtır. Bu nedenle, komünist partileri proletarya enternasyonalizmi ilkesi üzerine kurulur. Bu ilke, komünist partisinin, genel dünya işçi sınıfı hareketiyle birliğini kurar.

Proletarya enternasyonalizmi, somut anlatımını dünya sosyalist sistemine, en başta Sovyetler Birliği'ne ve SBKP'ye karşı tutumda bulur. Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi olduğunu, dünya devrim hareketinin öncüsü olduğunu tanımada bulur.

İşçi sınıfının öncü müfrezesi komünist partisinde Leninci disiplin anlayışı can alıcı öneme sahiptir. Çünkü proletaryanın erki ele geçirme savaşımında ideoloji ve örgütten başka bir silâhı yoktur.

İdeoloji ve örgüt bir bütünün iki kopmaz parçasıdır. Parti ancak ideolojik ve örgütsel birliği birleştirdiği zaman, irade ve eylem birliğini sağladığı zaman, işçi sınıfının ve emekçi halkın öncüsü rolünü gerçekleştirebilir (V. Aşanin, *Leninci Parti İlkeleri*, Temel Yayınları, Mayıs 1975 s.25).

Komünist Partisi, işçi sınıfının vurdu mu deviren bir yumruğu gibidir. Örgütlü bir bütün olmak zorundadır. Bu da ancak demokratik merkeziyetçilik ilkesi temelinde gerçekleşebilir.

1. Demokratik Merkeziyetçilik

Parti, örgütlerinin toplamıdır. Parti üyesi de parti programını kabul eden, keseneğini düzenli ödeyen, parti örgütlerinden birinde aktif çalışan kişidir. Parti, örgütlerinin salt, aritmetik toplamı değil, aynı zamanda karmaşık sistemidir. Parti beş parmak değil, yumruktur.

Komünist partilerinin amaçları, görevleri, örgütlenme biçimleri ve çalışma yöntemleri parti programında ve parti tüzüğünde belirtilir. Programsız parti olamaz. Bu karanlıkta haritasız, pusulasız yürümek demektir, fiilen yok sayılmak demektir. İşlenecek, politik alana sürülecek eylem programı Marksçı-Leninci savaşım ilkelerine göre hazırlanır. Program ne istediğimizi, ne uğruna savaştığımızı açık seçik gösterir.

Tüzük, partinin örgütsel ilkelerini ortaya koyar. Program ve tüzük birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır. Çünkü temel örgütsel ilkeleri, programda ortaya konan görevlerin devrimci içeriği belirler.

Demokratik merkeziyetçilik, demokratiklik ve merkeziyetçilik unsurlarının diyalektik birliğini içeren temel bir örgütsel ilkedir. Aynı anda, tek bir yumruk gibi vuran bir örgüt olabilmek için merkeziyetçilik, vuruşların doğru bir ilkesel temelde olmasını sağlamak için demokratiklik süreci gereklidir. Çoğunluğun doğruların yanında yer alabilmesini, iradenin doğru temelde birliğini sağlayan, bundan sonra azınlığın çoğunluğa uymasıyla eylemde birliği zorunlu kılan canlı bir mekanizmadır. Bu azınlık çoğunluk illede seçimle, oyla bağlı değildir.

Oportünistlerin direnmelerine karşın Lenin demokratik merkeziyetçiliği, bu temel örgütsel ilkeyi geliştirmiş, terim olarak ilk kez Tammerfors (1905 Aralık) Bolşevik Konferansı'nda kullanmıştır. Yine Lenin'in savaşımıyla bu ilke 4. Birlik Kongresi'nde (Stockholm, 1906, Nisan) parti tüzüğüne geçmiştir. Daha sonra da partilerin Komintern'e giriş koşullarından biri olmuştur.

Demokratik merkeziyetçilik konusunda dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta vardır. Bu ilkeyi biçimsel yorumlamak, özünü yadsıyarak, içini boşaltarak yalnızca biçimsel yönden yaklaşmak. Bu tehlike, üye yapısı genç ve deneyimsiz, yeniden kurulma süreci içindeki partiler için özellikle geçerlidir.

Biçimsel anlayış, merkeziyetçilik adına *"bürokratik merkeziyetçilik"* getirir. Demokratik merkeziyetçiliğin bürokratik yönde çarpıtılması ile özgür, açık, yoldaşça tartışma, eleştiri ortamı kalkar. Ağızlara kilit vurulur. İdeolojik dinamizm yerine "atılırım" korkusuna dayanan disiplin gelir. Girişimin önü tıkanır. Bürokratik disiplin öyle uç noktalara varabilir ki sonunda evlerden kitaplar toplanabilir, okumak, tartışmak yasaklanabilir. Komünizme düşman kitap yoketme, yakma gibi yöntemler uygulanabilir.

Demokratik merkeziyetçiliğin biçimsel yorumlanmaması, içinin boşaltılmaması için şimdi iki ana yönünü, demokratiklik ve merkeziyetçiliği daha yakından görelim.

Demokratiklik

Demokratik merkeziyetçiliğin birinci unsuru demokratikliktir. Bunu Lenin, *Ne Yapmalı*'da uzun uzadıya anlatıyor. Demokratikliğin, biçimsel açıdan seçme seçilmeyi ve partinin kamuya açık çalışmasını, kongrelerini, toplantılarını açık yapmasını içerdiğini söylüyor. İllegal çalışan bir partinin bu açılardan demokratik olamayacağını anlatıyor. Baskı ve terör koşullarında, böyle demokratikliğin zararlı bir oyuncak olduğunu vurguluyor.

Lenin, bunların hemen ardından gerçek ve oyuncak demokratiklik diye bir ayrım yapıyor. Devrimciler arasında karşılıklı yoldaşça güveni, yoldaşlığı, gerçek demokratikliğin ölçütleri olarak koyuyor. Yoldaşlığın yüklediği sorumlulukları, yoldaşlık görevlerini yerine getirmeyenlerin devrimci kamuoyunda acımasızca cezalandırılacaklarını belirtiyor. Böylece yaşamı boyunca savunduğu ve uyguladığı gerçek demokratikliğin işleyiş mekanizmasını getiriyor: Açık eleştiri ve tartışma.

Oportünistler, Leninizmin bu çok önemli ilkesini çarpıtıyorlar. "İllegal parti demokratik olamaz" derken, konspirasyonu örgütsel alandan ideolojik siyasal alana kaydırıyorlar. Hatta örgütsel alanda açılıp saçılıp, ideolojik-siyasal alana gelince başlarını örtüveriyorlar. Konspirasyonu oportünizmin incir yaprağına dönüştürüyorlar.

Bugün Türkiye'de demokratiklik ilkesinin biçimsel yönlerinin işleyemeyeceği çok açık bir gerçektir. Ama açık eleştiri ve tartışmanın her zaman, her yerde işlemek zorunda olduğu da aynı da açık bir gerçektir. Nerede açık eleştiri, tartışma konspirasyon kılıfı ardına saklanıyorsa, anlamak gerek, orada bir ideolojik-siyasal "bit yeniği" vardır. Oportünizm vardır. Oportünistler kendi zayıflıkları yüzünden Leninci yayınlara, görüşlere yasak koyarlar. Leninciler ise doğruluğun verdiği güç ve güven ile oportünist görüşleri, tam tersine açığa çıkarırlar.

SBKP MK Toplumsal Bilimler Enstitüsü SBKP Tarihi Kürsüsü Başkanı Filatof yoldaş şöyle diyor: "Anti-komünistler, SBKP'yi serbest tartışma ve görüşlerin ifade edilmesini yasaklayan bir örgüt olarak tanıtırlar" (V. Filatof, "Demokratik Merkeziyetçilik", *Sosyalizm, Teori ve Pratik*, Novosti Press Ajansı, Ser Yayınevi, Sayı: 6/57, 1978, s.76).

İşte oportünistler de bu yaygın anti-komünist görüşün ardına sığınarak, ya da etkisinde kalarak bu tür görüşlerin yeni militanlar üzerindeki izlerinden yararlanarak demokratiklik ilkesini çiğnerler. Oysa, demokratiklik tartışma özgürlüğünü gerektirir ve "tartışma özgürlüğü, eleştiriyi gerektirir. Eleştiri, parti içi demokrasinin önemli bir unsurudur ve parti içi demokrasi ancak bu temelde gelişebilir. Eleştiri ve özeleştiri, devrimci parti için hayati önem taşır ve partinin işçi sınıfı ve tüm emekçi halkın lideri olarak ideolojik ve örgütsel sağlamlaşmasında çok büyük yer kapsar.

"Geçmişte devrimci partiler zayıf yönlerini tartışmaktan korktukları ve kendilerini çok beğendikleri için felâkete uğradılar" (Filatof, s.77).

Lenin, şöyle demektedir:

"Bir üye merkez organlarının kompozisyonunda herhangi bir değişiklik dışında görüşlerini parti içinde savunabilir ve savunmalıdır" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.7, s.123).

SBKP'nin tarihine bakacak olursak en katı merkeziyetçiliğin uygulandığı iç savaş (1918-1920) ve Büyük Anayurt Savaşı (1941-1945) yıllarında bile demokratiklik ilkesinin gözden kaçırılmadığını görürüz.

Demokratiklikten söz ederken bazı noktaları vurgulamak gerekir. Demokratiklik çoğunluğun doğru konumda oluşmasını sağlayan bir mekanizma olmalıdır. Bunun için partinin bilgilenme ve enformasyon kanalları düzgün çalışmalıdır. Çoğunluk suyun başını tutanların manipülasyonu sonucunda ortaya çıkmamalıdır. Oportünistlerin tipik özelliği, oluşmasını istedikleri kanıya uygun enformasyon yaymaktır. Özellikle illegal koşullarda, konspirasyon buna kolayca kılıf olabilir.

Sonra, tartışma ve eleştiri özgürlüğü de sınırsız değildir. Marksizm-Leninizmin ilkeleri ve parti programı tartışmanın, eleştirinin bir sınırıdır. Komünist partisinde Leninizm ve program doğrultusunda, güncel sorunlara ilişkin ısrarlı tartışmaya ve eleştiriye yer vardır ama sınıf savaşımı için zaman kaybı olacak boş zevzekliğe yer yoktur. Kimden ve hangi kuruldan gelirse gelsin, ilk başta bu tür zevzekliklere bile, *zevzeklik olduğunu sergilemek* için hak tanınır. Ama bir kez bu sergileme yapıldıktan sonra bu yolda eleştiri de, tartışma da bıçak gibi kesilir. Israr edenler partiden atılır. Herşeyde olduğu gibi sınıf savaşımının çıkarı bunda da ana ölçüttür.

En önemlisi, tartışmanın, eleştirinin biçimidir. Açıklık, eleştirinin, tartışmanın can alıcı koşuludur. Açıklık, her açıdan, hem öz, hem işin sınırları açısından doğruluğun güvencesidir. Kapı ardlarında tartışmalar, eleştiriler işe yaramaz. Parti içi tartışmalar, eleştiriler hem parti üyelerinin, hem işçi sınıfının, yığınların önünde yürütülür. Bu işleyiş hem üyeler, hem yığınlar için başlı başına bir bilinç kaynağı, bir örnektir. Parti yığınla-

rın önünde yürür, onların önünde tiyatro oynamaz, rol yapmaz.

Oportünistler, özellikle ortacılar, herşeyi "kabullenirler". Eleştiri ve özeleştiriyi de silip atamazlar. Hatta açık tartışmadan bile söz ederler. Ama özellikle illegal koşullar varsa, "ne yazık ki" derler, "açık tartışma uygulanamıyor". O zaman sormak gerekir: Bolşevikler devrim öncesi 15 yılın acaba kaç ayını legal sayılabilecek koşullarda geçirmişlerdir? Çarlığın en ağır zulmü altında bile tüm sorunları, örgütlenmeyi açığa çıkarmayacak biçimde ama açık tartışmamışlar mıdır? Lenin'in yapıtlarının çoğu yayınlanmış açık eleştiri, tartışma değil midir? Tartışmada açıklık konspirasyon ile gölgelenemez.

Açıklıkla birlikte, eleştirinin, tartışmanın ilkesel bir temelde olması da gerekliliktir. Tartışmalar kişilikler üzerine değil, fikirler üzerinde olmalıdır. Onurlu yöntem budur. İlkeli eleştiri budur. Komünistler arasında verimli ve ciddi ilişkiler bu temel üzerinde kurulur.

Gerçek demokratikliğin ruhu olan eleştiri ve tartışma özgürlüğünün açık ve onurlu yürümesi öylesine önemlidir ki buna ilerde ayrı bir bölüm ayırdık. Şimdi merkeziyetçiliğe gelelim.

Merkeziyetçilik

Demokratik merkeziyetçilik ilkesinin öteki unsuru merkeziyetçiliktir.

Partinin tek programı, tek tüzüğü vardır. Merkeziyetçilik, açık özgür tartışmayla oluşmuş, çoğunluğu temsil eden, tek merkezden yönetim demektir.

Parti örgütlenmesi, döneme ve özgül koşullara göre değişen oranlarda merkezidir. İllegal koşullarda merkeziyetçilik çok ağır basar. Legal durumlarda parti içi demokrasi her yönüyle daha kolay işler. Ama parti her zaman merkeziyetçidir, öyle olmalıdır. Özellikle Batı Avrupa'da oportünistler legal çalışmayı merkeziyetçiliğin karşısına koyarlar. Böylece liberal bir "demokrasi" anlayışı çıkar. Demokrasi adına başı bozukluk savunulur.

Proletaryanın Leninci partisinde klikçiliğe, grupçuluğa yer yoktur. Ayrı düşünen, ayrı fikri savunan yoldaşlar olabilir ama eylemde başı bozukluk olamaz. Merkeziyetçilik komünist eylemlerin merkeziliğidir. Güçlü bir liderliğin kurulması demektir. Savaşa hazır, değişen koşullara kolayca uyabilen savaşkan liderlik demektir. Bu liderlik haydi dedi mi, koca bir örgütün hep birlikte ileri atılabilmesi demektir.

Klikçilik tarihte hep oportünistlerle bağlı olmuştur. Bolşevikler kongrede yönetime gelince Menşevikler merkeze boykot etmişlerdir. Dar grup çıkarları temelinde kapris yapmışlardır. Bu kaprislere dayanamayan Plehanof gibi ilkesizlerin yüzünden dolaplarla yönetimi ele geçirmişlerdir. Yönetimi ele geçirince ise Bolşevizme yaşam hakkı bile tanımaya yanaşmamışlardır. Lenin'in kitaplarını yasaklamışlar, Bolşevik örgütlere karşı ava çıkmışlardır. Partiyi batağa götürmüşlerdir.

Bu durumda Bolşevizm doğruları savunabilmek, partiyi bataktan çıkarabilmek için en başta yaşayabilmek sorunuyla karşılaşmıştır. Bu nedenle iç örgütlenmeye gitmiştir. Ama Bolşevizmi yine de klik olmaktan ayıran, bu iç örgütlenmenin dar grup çıkarları, koltuk kavgası temelinde değil, parti ruhu ve işçi sınıfının, devrimin çıkarları temelinde olmasıdır. Bolşevikleri, böyle bir temelde de olsa, iç örgütlenmeye iten ise oportünistler olduğundan sorumluluk yine onların sırtındadır. Asıl klikçi onlardır. Bir farkla ki, onlar kendi klikçilikleri için merkezi kullanmışlardır. "Yönetici" klik olmuşlar, bir süre gerçek parti muhalefette kalmıştır.

Nasıl demokratikliğin sınırı Marksizm-Leninizmin ilkeleri ve parti programıysa, merkeziyetçiliğin de sınırları aynıdır. Partide, nasıl "tartışma özgürlüğü" adına gereksiz zevzekliğe yer yoksa, merkeziyetçilik adına da partiyi özel çiftliğe döndürmeye yer yoktur.

İşte bunlarla bağlı olarak demokratik merkeziyetçilik tek bir bütündür. Açık tartışma ve eleştiri merkeziyetçiliğin ilkesizleşmesini, yozlaşmasını, Leninizme dayalı bir merkeziyetçilik de tartışmanın zevzekleşmesini engeller. Bu öz her koşul için geçerlidir.

Demokratik Merkeziyetçilik ve disiplin

Ocak 1977 tarihli Atılım'da Lenin' in şu sözleri aktarılıyordu:

"İlkesel olarak biz disiplinin önemi ve işçi partisinde disiplinin anlamı üzerinde görüşlerimizi defalarca belirttik. Eylem birliği, tartışma ve eleştiri özgürlüğü — işte bizim tanımlamamız. İlerici sınıfın demokratik partisine ancak böylesi bir disiplin yaraşır. İşçi sınıfının gücü örgüttür. Proletarya yığını örgütsüz hiç birşey değildir. O, örgütlenirse herşeydir. Örgütlülük, eylem birliği pratikte birlikte hareket etmek demektir' (c.14, s.125-126)".

Buradan da çok iyi anlaşıldığı gibi, disiplin yalnızca merkeziyetçiliğin bir ögesi değildir. Başka bir deyişle, eylem kararına uymak kadar, oportünist yanlışları açıkça eleştirmek de *disiplin* gereğidir.

Yine Lenin şöyle diyor:

"...çelik disiplin proletaryanın utkusu için gereklidir... Proletaryanın devrimci partisinde disiplin nasıl sağlanır, nasıl denetlenir, nasıl güçlendirilir? Birincisi, proletaryanın öncüsünün sınıf bilinci, kendini devrime adamışlığı, gücü, özverisi ve kahramanlığı ile, ikincisi en geniş emekçi yığınlarıyla, herşeyden önce proletarya ile, *ama aynı zamanda* emekçi yığınların *proleter olmayan* kesimleriyle bağlanma, onlarla en yakın bağları koruma, hatta bir dereceye kadar kaynaşma yeteneğiyle, üçüncüsü bu öncü tarafından yürütülen siyasetin doğruluğu, siyasal strateji ve taktiklerin doğruluğu bu geniş yığınların bunların doğruluğuna *kişisel deneyimleriyle* inanmaları koşuluyla. Bütün bu koşullar olmadan bir devrimci partiyi, burjuvaziyi devirip, bütün toplumu değiştirme göreviyle yüklü ileri sınıfın partisi gerçekten yapabilecek disiplin sağlanamaz. Bütün bu koşullar olmadan, disiplini yerleştirici bütün çabalar kaçınılmaz olarak düz düşecek ve palyaçoluk ve lâf salatası ile bitecektir. Öte yandan, bu koşullar bir anda doğmazlar. Zor kazanılan deneyim ve uzun uğraşılar sonucu yaratılmışlardır. Yaratılmaları doğru devrimci teori ile kolaylaştırılmıştır" (Lenin, c. 31, s. 24-25).

Lenin, disiplin sorununu her zaman doğru bilinçle, yığınlarla bağ ile, doğru siyasetle birlikte ele alıyor. Leninci disiplin anlayışı doğruların, hem de yığınların önünde ortaya çıkma dinamiğini tıkamıyor.

Oportünistler için ise "disiplin" yerine ve zamanına göre, ya büyük bir yüktür (disiplini koyan kendileri değilse) ya da doğruları gizlemek için bir paravanadır. Ve böyle bir "disiplin" anlayışı içinde her türlü yöntem de vardır. Bir kitabın içeriğine ideolojik yanıt vermekten aciz olduğu için okunmasını yasaklamak. Okuyup, doğru diyen çıkarsa moral ve her türlü çullanmayı uygulamak vb... Oportünist disiplinin mantığı "senin görüşlerini beğenmiyorum, seni cezalandırıyorum"dur. Doğruluk yanlışlık diye bir kaygu yoktur. Bu tür disiplin partiyi özel mülkiyete çevirir. Buna karşı savaş Leninci disiplin açısından zorunlu bir görevdir.

Oportünist disiplin anlayışının en güzel örneği Martof'dur. Lenin'in parti oluşturma çabaları sonucu 1903'te toplanan RSDİP'in 2. Kongresi'nden önce Martof, "Birleşik bir parti içinde zorunlu gruplaşmalara müsamaha edilemez" (Lenin, c.7, s.218), diye yazıyor. Menşevik Martof kongreden sonra azınlıkta kalınca yönetim organlarının kişisel kompozisyonlarını beğenmediği için merkezi organlara ve merkeziyetçiliğe saldırmaya başlamıştır. Lenin'i bürokrat, otokrat diye suçlamıştır, grupçuluğu savunmaya geçmiştir.

Daha ilginç bir örnek. Menşevikler parti yönetimini ele geçirince, açık tartışmayı önlemekle kalmamış, Lenin'in yazılarına *sansür* koymuşlar, kitaplarını (örneğin Bir Adım İleri, İki Adım Geri'yi) *yasaklamışlardır*. 1904 temmuz deklarasyonu ile Lenin'in yazılarının Merkez Komitesi onayından geçmesi gerektiği kararı almışlardır. Yazılarını Iskra da *yayınlamamışlardır*.

Lenin ve Bolşevikler ise tam tersine davranmışlardır. Parti içinde açık fikir savaşımı hem devrimci teorinin arılığını korumanın, hem de eylem birliğinin doğru temelde olmasının güvencesidir. Bolşevikler bu güvenceyi sonuna dek kullandıkları için, tüm oportünist görüşleri yene yene devrimi utkuya götürebilmişlerdir. İşte Bolşeviklerin çelik disiplini budur.

Disiplin hem partinin ideolojik örgütsel birliği temelinde yükselir, hem de bu temelin sürekliliğini, sağlamlığını sağlayan bir araçtır. Parti birliği, ya da "disiplin" adına açık fikir tartışmasını kısıtlamak örgütü ideolojiden koparmaya, örgüt değirmeninin suyunu kurutmaya varır. Sonunda örgüt birliğini de eylem birliğini de yer. Partinin etkinliğini azaltacak olan, açık fikir savaşımı değil, yanlışlara boğulması, doğruları bulma kanallarının tıkanmasıdır.

İşte Leninci disiplin!

Parti disiplininden ne anlaşılması gerektiği konusunda aslında çok söze yer yok. Lenin bunu örneğiyle birlikte açıklıyor. Ve bu konuda da Bolşevizm ve Menşevizm, net çizgileriyle ayrılıyor.

Yıl 1906. Rusya'da burjuva demokratik devrimi ilk zamanki ateşini yitirmiş, gericilik yıllarına doğru bir gidiş var. RSDİP 4. Birlik Kongresi'ni yapmış, ancak Menşevikler yönetime gelmişler. Parti içinde kıran kırana savaş sürüyor.

Bu durumda RSDİP Merkez Komitesi bir genelge yayınlar: "Çeşitli parti örgütleri, *parti kongresi kararlarının hangi sınırlar içinde eleştirilebileceğine* ilişkin soru yöneltmişlerdir. MK, Rus proletaryasının çıkarlarının, RSDİP'nin taktiklerinde her zaman, olabilecek en yüksek birliği gerektirdiğini ve partinin *siyasal çalışmalarında bu birliğin* bugün her zamankinden daha fazla gerekli olduğunu dikkate alarak şu karara varmıştır:

"1. Parti basınında ve parti toplantılarında, kendi kişisel kanılarını dile getirmesi ve kişisel fikirlerini savunması için herkese *tam özgürlük* tanınmalıdır.

"2. Herkese açık siyasal toplantılarda parti üyeleri kongre kararlarına ters düşen *ajitasyon* yapmaktan kaçınmalıdırlar.

"3. *Böyle* toplantılarda hiçbir parti üyesi *kongre kararlarına ters düşen eylem çağrısı* yapmamalı, ya da kongre kararlarıyla uyumsuz kararlar önermemelidir (Lenin, c.10, s.442).

Lenin, bu kararlara karşı çıkıyor. Böyle bir önemli genelge yayınlamadan parti yayın organında ve parti içinde geniş olarak tartışmak gerektiğini ve bütün herkesin bu konuda düşüncesini söylemesi gerektiğini vurguluyor. Oportünistlerin örgüt anlayışını iyice açığa çıkararak şöyle eleştiriyor:

"Bu kararın içeriğine bakınca bazı garip noktalar görüyoruz. Karar diyor ki, 'parti toplantılarında' kişisel görüşlerin dile getirilmesi ve eleştiri (1. madde için) 'tam özgürlük' tanınacaktır, ama 'açık toplantılarda' (2. madde) 'hiçbir parti üyesi kongre kararlarına ters düşen eylem çağrısı yapmamalıdır'. Oysa bakın bundan ne çıkıyor: Parti toplantılarında, parti üyelerinin kongre kararlarına ters düşen eylem çağrısına *hakkı vardır*, açık toplantılarda ise onlara 'kişisel görüşlerini dile getirmek için tam özgürlük tanınmaz'!!

"Kararı kaleme alanların, parti içinde *eleştiri özgürlüğüyle* partinin *eylem birliği* arasındaki ilişki üzerinde tamamen yanlış bir anlayışları vardır. Parti programının *ilkelerinin* sınırları içinde eleştiri yalnızca parti toplantılarında değil, yığına açık toplantılarda da özgür (...) olmalıdır. Böyle eleştiri, ya da böyle 'ajitasyon' (çünkü eleştiri ajitasyondan ayrılmaz) yasaklanmaz. Partinin siyasal eylemi birlik içinde olmalıdır. Ne açık yığın toplantılarında, ne parti toplantılarında, ne de parti basınında belli eylemlerde birliği bozucu hiçbir (çağrıya) hoşgörü gösterilemez.

"Apaçık ki, Merkez Komitesi eleştiri özgürlüğünü yanlış ve çok dar, eylemde birliği ise yanlış ve çok geniş tanımlıyor.

"Bir örnek alalım. Kongre partinin Duma seçimlerine katılmasına karar verdi. Seçimlere katılma çok belli bir eylemdir. Seçimler sırasında (örneğin bugün Bakü'de olduğu gibi) partinin hiçbir üyesinin, *hiçbir yerde*, halkı *oy kullanmamaya* çağırma hakkı yoktur. Ne de seçimlere katılma kararının 'eleştirisine' bu dönem boyunca hoşgörü gösterilebilir, çünkü gerçekten seçim kampanyasının başarısını zedeler. Ancak, seçimler duyurulmadan *önce*, seçime katılma kararını *her yerde eleştirmeye* parti üyelerinin tam bir hakkı vardır. Doğal olarak, bu ilkenin pratikte uygulanması bazen uyuşmazlıklara ve yanlış anlamalara yol açacaktır. Ama

tüm uyuşmazlıklar ve tüm yanlış anlamalar yalnızca bu ilke temelinde partinin onuruna yaraşır bir biçimde çözümlenebilir. Oysa MK'nın kararı, çözümsüz bir durum yaratıyor.

"MK'nın kararı öz olarak yanlıştır ve *parti tüzüğüne ters düşmektedir.* Demokratik merkeziyetçilik ve yerel parti örgütlerinde otonomi ilkesi, belli bir eylemde birliği bozmadığı sürece, genel ve tam eleştiri özgürlüğü anlamına gelir. Bu partinin karar verdiği bir eylemde birliği bozan ya da güçleştiren tüm eleştiriyi dışında bırakır" (Lenin, c.10, s.442-443).

Lenin'in bu örneği hiçbir çarpıtmaya yer bırakmayacak denli açıktır. Birincisi, parti programına, ikincisi günü, saatı, yeri belli somut bir eylem kararına ters düşmeyen görüşleri açıkça savunmanın disiplinsizlik olmadığını Lenin böyle belgeliyor. Bu belge, "eylem birliği" diye bir sözü kulaktan duyma kapıp da "eylemlerinde hareket birliğine temel oluşturan politika" diye yorumlamaya kapıları kapatıyor. İlkesel tutumları çarpıtmamak gerektiğini bir kez daha hatırlatıyor.

II. Açık ideolojik savaşım, ideolojik ve örgütsel birliğin tek güvencesidir.

Parti içi açık siyasal ideolojik savaşım, Leninci örgüt anlayışının temel bir unsurudur, gözbebeği gibi korunacak bir parti normudur. Lenin, yaşamı boyunca bu ilkeyi uygulamıştır. Daha 1900'de 'Ekonomistler'e karşı verdiği savaşta şöyle diyor:

'Savaşım olmadan sapla samanı ayırmak olmaz ve sapla samanın ayrılması olmadan ne başarılı bir ilerleme ne de *kalıcı bir birlik* olabilir. Ve de şimdi savaşıma katılmaya başlayanlar hiçbir biçimde birliği yıkıyor değillerdir.

"Artık hiçbir birlik yoktur, bütün hat boyunca zaten yıkılmıştır... Açık ve içten bir savaşım, birliğin restore edilmesi için gerekli temel şartlardan biridir.

"Evet, restore eden! Bu tür, bize yoldaşlarımızdan 'Ekonomik' dökümanları gizli bir hastalıkmış gibi saklatan, bizi sosyal demokrat (komünist—İ.S.) kılığında nelerin propagandası yapılmakta olduğunu ifşa eden bildirilerin yayınlanmasına kızdıran 'birlik' beş para etmez. Bu tür 'birlik' yapmacıktır, yalnızca hastalığı kötüleştirmektedir ve zararlı, kronik bir şekle girdiğini varsaydırmaktadır. Açık, içten ve dürüst savaşım bu hastalığı yenecektir ve gerçekten birleşmiş, dinç ve güçlü sosyal demokrat (komünist—İ.S) hareket yaratacaktır" (Lenin, c. 34, s. 53).

Samanla sapı iyice ayırmadan, ayrılıkları ortaya döküp üzerinde tartışmadan birlik sağlanamaz. Çünkü ufacık noktalardan kaynaklanan görüş ayrılıkları tartışılıp doğru yola akıtılmazsa bırakılır, dallanır budaklanırsa sonunda 'birlik' hepten yok olur. Kendi başına buyruk grupçuklar ortaya çıkar. Böyle grupçuklar tabanda da, yönetimde de olabilir ama nerede olursa olsun zararlıdır, yıkıcıdır.

Lenin, kişiler üzerinde odaklaşmayan, fikirlere, görüşlere ilişkin açık tartışmaya, açık eleştiriye ve özellikle bunların *açıkça yayınlanmasına* büyük önem vermiştir. Parti yayınlarının bu konuda kullanılmasına titizlik göstermiştir. Çünkü açık yüreklilikle, enine boyuna özgür görüş alış verişi ortaya çıkan sorunlara doğru çözümler buldurur. Aşağıda kısaca özetlediğimiz olaylarda Lenin'in ilkeli tutumunu açıkça görüyoruz.

2. Kongre'nin sonuçlarından hoşnut olmayan Menşeviklerin, merkez organlarını tanımamalarına ve Martof'un merkez organ yazı kuruluna katılmamasına karşı Leninci tutum şu olmuştu: "Kişisel gücenme ya da kimi parti üyelerinin düşünceleriyle ciddi sayılabilecek farklılıklar nedeniyle, merkez organların kişisel kompozisyonundan hoşnutsuzluk sadakatsizce davranışlara götürmez ve götürmemelidir. Eğer, herhangı bir kimsenin düşüncesinde, merkez organlar yanlış yapıyorsa, bir parti üyesi olarak, bu hataları bütün parti üyelerine ve onun ötesinde merkez organlarına götürmek görevdir" (Lenin, c.7, s.67).

Lenin, Martof'a mektup yollayarak onu tekrar yazı kuruluna çağırmıştır: '... Eğer çekilmen senin görüşlerinle bizimkiler arasındaki bir ayrılığa dayanıyorsa, böyle farklılıkların ayrıntılı bir biçimde sergilenmesini partinin çıkarları açısından çok yararlı buluruz. Daha da öte, bu farklılıkların doğasını ve kapsamını en kısa zamanda, editörlüğünü bizim yaptığımız yayınların sayfaları yoluyla tüm partiye açık etmeyi son derece iyi addederiz.

"...bütün görüşlerini en yüksek parti kurumunda resmen belirtebilmene her türlü olanağı vermek için seni merkez organın editörler kuruluna üye olarak almaya da hazırız " (Lenin, c.34, s.173-174).

Olayların gelişmesini Lenin şöyle açıklıyor: "Yeni yazı kurulu olarak ... bütün eski editörleri katkıda bulunmaya çağırdık. Çağrı doğaldır ki, en başta her türlü 'formalizm' den uzak, sözlü yapıldı. Red ile yanıtlandı. Bunun üzerine 'sayın yoldaşlar' ile başlayan genelde katkıda bulunmalarını, *özelde bizim editörlüğümüzü yaptığımız yayınların sütunlarında görüş ayrılıklarını koymalarını rica eden* bir 'resmi döküman' (ne bürokratlar!) yazdık. Yanıt 'Iskra' ile ilgili hiçbir iş yapmak istemediklerini bildiren bir 'resmi' bildiri idi. Ve, zaten aylardır, editör olmayan hiçbiri hiçbir şekilde Iskra' ya iş yapmadı. İlişkiler son derece biçimsel ve bürokratik oldu — fakat kimin 'girişimiyle'?" (Lenin, c.7, s.120-121).

Martof, Lenin'in bu önerilerini reddedip, kongre kararlarının hiçe sayılmasını, kongre öncesi yazı kurulunda bulunan diğer üç Menşevik üyenin de yeniden merkez organa alınmasını istemiştir. Sonunda Plehanof'un oyun bozanlık ederek, bu isteklere uymasıyla Lenin'e ilkeli ve onurlu davranıp merkezi organdan istifa etmekten başka yol kalmamıştır.

Menşevikler, ne kongre, ne çağrı dinlediler. "Leninizme karşı isyan bayrağı açtılar" (Lenın, c.7, s.405). Bu isyan üzerine Lenin şöyle diyor:

"Gerici ögelere karşı ilerici ögeler isyan ediyorsa, isyan *çok güzel* birşeydir. Devrimci kanat, oportünist kanada karşı isyan ederse, bu *iyi* birşeydir. Oportünist kanat, devrimci kanada karşı isyan ederse bu *kötü* bir iştir" (Lenin, c.7, s.405) (abç).

Menşeviklerin dolaplarla yönetimi ele geçirmeleri, ideolojik önderliğe el koymaları üzerine devrimci bir işçi Lenin'e mektup yazarak oportünistlere karşı başkaldırmanın devrimcilik görevi olduğunu vurguluyor:

"Oportünistlerin, ... ideolojik liderliği almalarına izin verebilir miyiz? Eğer böyle birşey olursa, biz ... bunu kabul edecek miyiz? Hayır, bizim görevimiz bu üstunluk hakkını onlardan alıp başka bir organa vermektir. Eğer bu parti disiplini sezgisi altında veya başka nedenlerden dolayı yapılmıyorsa, sosyal demokrat (komünist—İ.S.) işçi hareketini satanlar olarak çağrılmayı hak ederiz" (Lenin, c.7, s.137). Görülüyor ki, doğru ideolojinin korunması için direnmek disiplinsizlik değildir. Savunma hakkıdır.

Bolşevikler bu hakkı sonuna dek kullandılar. Menşeviklere teslim olmadılar. 2. Kongre'nin kararlarını ardıcıl olarak savundular. Parti ruhunun yerleşmesi için savaştılar. Klikçiliğe karşı ardıcıl savaşım verdiler.

Lenin, Iskra'nın editörlüğünden istifa ettikten sonra merkez komitesi temsilcisi olarak Yeni-Iskra editörler kuruluna (Menşevik) eleştiri konusunda şu uyarıyı yapıyor: "Merkez Komitesi'nin temsilcisi olarak editörlerin dikkatini bir noktaya çekmeyi gerekli görüyorum. Seminerlerdeki ateşli söylevler ya da yazılı polemikler temelinde tüzüğe uygunluk sorusunu vb. yükseltmek için kesinlikle hiçbir dayanak yoktur... Eğer editörler kurulu bu polemikleri kendilerine saldırı olarak görüyorsa, yanıt vermek için her olanağı vardır. Hiçbir yerde boykottan ya da (Merkez Komitesi açısından) sadakatsiz başka bir çalışma biçiminden söz edilmezken, editörler kurulunun polemikte keskin sözler olarak ele alındıklarına içerlemesi mantığa zor uyar. Editörler kuruluna hatırlatırız ki Merkez Komitesi, hem Dan'ın mektubunu, hem de Martof'un 'Bir kez daha azınlıkta'sını basmaya hazır olduğunu *tekrar tekrar* dile getirmiş ve *basmak için doğrudan öneri yapmıştır.* Bu belgelerde bulunan keskin saldırılardan gocunmamıştır. Merkez Komitesi'nin görüşüne göre, tüm parti üyelerine merkez organları eleştirmek ve onlara saldırmak için olabilen en geniş özgürlüğü tanımak temeldir. Merkez Komitesi böyle saldırılarda kötü birşey görmez, yeter ki bu saldırılara boykot, olumlu çalışmadan uzak durma, ya da parasal kaynakların kesilmesi eşlik etmesin" (Lenin, c.34, s.223). Buradan, hem açık tartışmaya, hem de disipline ilişkin ders çıkıyor.

TKP de Merkez organ Atılım'da ideolojik savaşımın önemini şu alıntıyla vurgulamıştır:

"Lenin der ki: 'Kongre kararlarının en geniş ölçüde tartışılmasını sağlamalıyız. Her parti üyesinden bu kararlara karşı bilinçli ve eleştirisel tutum istemeliyiz. İşçi sınıfı örgütlerinin şu veya bu kararı destekledik lerini, yahutta desteklemediklerini açıkça söylemelerini sağlamalıyız. Biz demokratik santralizmi gerçekten, ciddi olarak uygulamayı, parti sorunlarının bilinçle çözümüne işçi yığınlarını çekmeyi kararlaştırdıysak bu tartışmayı basında, toplantılarda, derneklerde ve gruplarda yürütmeliyiz' (Lenin. c.13, s.64)" (Atılım, 1977 Şubat, "Lenin Köşesi).

Açık ideolojik-siyasal savaş partinin canlı olmasını, gelişmesini, doğru yolu ve doğru siyaseti saptamasını sağlar. Yanlışların ortadan kaldırılmasını, düzeltilmesini, doğru yöntemlerin geliştirilmesini sağlar.

Açıklık konusunda son bir nokta. Lenin, Menşeviklerle olan ideolojik ve örgütsel farklılıklarını ayrıntılı olarak sergiledikten sonra "bize görüşlerimizi *tam olarak savunma hakkı tanındığı sürece* kendi başına bu farklılıklar tek bir partide birlikte çalışmaya engel olarak görmeyiz" (Lenin, c.8, s.131) (abç) demiştir. Bu tutum, Lenin'in parti içi ve yığınlara açık tartışmaya verdiği büyük ilkesel değeri göstermektedir. Tüm Leninci komunıstlerin de tutumu bu olacaktır!

Komünist Moral

Lenin, siyasal morali, dürüstlüğü her zaman savunmuş ve bu konuda hiçbir zaman ödün vermemiştir. Buna karşılık oportünistler doğaları gereği hep ayak oyunlarına başvurmuşlardır. Parti içi savaşımda moral çok önemlidir. Karalamalarla, arkadan konuşmalarla, çamur atmalarla hiçbir yere gidilemez. Zavallı dedikoduculuğa gidilir.

"...Birlik (League) Kongresi'nin üçüncü gününde Martof 'Eski yazı kurulunun kanlı' (Plehanof'un deyimi) histerik çığlıklarıyla bize bağırıyor, kongrede Lenin'in tarafında döndürülen entrika dümeninde birşey var diye suçluyor, vs., ... Ben yazılı olarak (kongrenin bürosuna bir bildiri ile) bana karşı olan suçlamalarını bütün partinin önünde açık olarak yapmaya sakince davet ettim. Herşeyi yayınlamayı yüklendim. Yoksa, yalnızca skandal yaratırsın dedim. Martof, tabii, hakemler heyeti isteyerek (hâlâ istiyor) 'asilce geri çekildi'. Ben açıkça suçlamaların yapabilmesi cesaretinin olması gerektiğini istemeye devam ettim, yoksa hepsini zavallı gammazcı, dedikoducu diye görmemezlikten geleceğim" (Lenin, c.34, s.193).

Menşevik Martof'un yaptığı gibi arkadan karalamalar, yığın önünden kaçmalar bunu yapanların ideolojik güçsüzlüklerini gösterir. Her türlü moralsizliği de yapabileceklerini gösterir. RSDİP tarihinde bizi bu konuda daha da aydınlatacak ilgi çekici ve öğretici bir olay var. 1904 yılının temmuzunda, Menşevikler merkez organa Plehanof aracılığıyla koopte edildikten sonra, merkez komitesinin üç uzlaşmacı üyesi de bazı kararlar almak için biraraya geliyorlar. Bu toplantıya Lenin'in (Lenin o zaman MK üyesi) dışında gelebilecek olan bir başka MK üyesini, Osipof'u da "istifa etti" dedikodusunu yayarak çağırmıyorlar. Amaçları açık, partiyi Menşeviklere satmak. Alınan kararlarda, Plehanof tarafından koopte edilen Iskra yazı kurulunun geçerliliği onaylanıyor, MK'ye de üç yeni uzlaşmacı üye koopte ediliyor.

Uzlaşmacılar partinin içine düştüğü durumu görüşmek için çağrılan üçüncü Kongre'ye karşı çıkıyorlar. Belli ki kongre toplanırsa yaptıkları haksızlıklar koltuklarının ellerinden gitmesine neden olacak. Bu kongrenin toplanması için ajitasyon yapan MK Güney Bürosu'nu dağıtma kararı alıyorlar. Lenin'in MK'ni yurt dışında temsil etme hakkını kaldırıyorlar. MK Kollegyumunun izni olmadan yazılarını yayınlamasını yasaklıyorlar, sansür getiriyorlar. "Bir Adım İleri, İki Adım Geri"nin yayınlanmasını yasaklıyorlar.

Bu keyfi yönetime karşı Lenin' in tutumu ilkelidir, dürüsttür.

Osipof'un MK üyeliği açıklığa kavuşuncaya kadar ne kendisinin, ne de bütün bunları düzenleyen uzlaşmacı MK üyelerinin MK'yı temsil edemeyeceğini savunmuş ve dürüst savaşım için şu uyarıyı yapmıştır:

"Gelin parti içi ayrılıkların tartışmasını dürüst ve olgun bir şekilde yapmak için kendimizi eğitelim" (Lenin, c.7, s.466).

Fikirlere sansür getirme

Fikirlerin açıkça yayınlanmasına, tartışılmasına sansür getirilince Bolşevikler kendi yayınevlerini kurdular. Bu disiplinsizlik değildi. Elden alınan ideolojik savaşım hakkının kullanılmasıydı. Çünkü Yeni Iskra'nın sütunları Bolşeviklere kapalıydı. Menşeviklerin fikir tartışmasından anladıkları buydu. Beğenmediğin görüşlere sansür koy, ya da yayınlanınca benden izinsiz yapıldı diye cezalandırma girişimlerinde bulun. Bütün bunlar ilkesizliği göstermektedir.

1904'lerde Rusya'da devrimci durum yaşanıyordu. Menşeviklerin yaptıkları partiyi geri çekmek, burjuvazinin kuyruğuna takmaktı. Bolşevik örgütler bu durumda parti örgütlerine bir çağrı yaparak partinin kendisini toparlaması gerektiğini vurgulamışlardır:

"...Birlik içinde bir parti örgütü, tutarlı bir devrimci Marksist çizgi, yıkıcı, olumlu çalışmayı engelleyici bir duruma gelmesini önleyebilmek için partideki iç savaşımın temiz ve onurlu sınırlar içinde tutulması — bunlar, tüm Rusya işçi sınıfı hareketinin ivedi istemleridir...

"Bu amaca yönelik ilk adım, kanımızca, partimizdeki çeşitli gruplar, eğilimler ve farklı tonlar arasındaki ilişkilerde tam berraklığı, içtenliği ve açık konuşmayı yerleştirmektir" (Lenin, c.7, s.444).

Bir ideolojik eğilim ortaya çıktığında ona karşı açık savaşım verilmesi gerekir. Rengini belli etmemeğe çalışıyorsa bile, maskesini indirmek, onu berraklaştırmak gerekir. Tohumsa, tohumken ezmek gerekir. Kapalı kapılar arkasında fikir savaşımı olmaz, olsa olsa koltuk çekişmesi olur, karalamalar olur. Bu tür işleyiş yığınların, militanların moralini bozar, partinin etkinliğini sarsar. Yığınları hareketten soğutur. Parti ile yığının bağları kopmaya başlar.

Lenin, bu konuda İsviçre komünistlerine şu uyarıyı yapıyor:

"*Parti içinde* sert *savaşımdan* kaçınamayız. İsviçre Sosyal Demokrat Partisi içinde 'iç barış' hüküm *sürebileceğini* düşlemek bütünüyle yapma inançlılık, ikiyüzlülük, dar kafalılık, 'kafası kumda' budalalık siyasetidir. Seçenek 'iç barış' ile 'parti içi savaşım' arasında değildir...

"...Gerçek seçim, ya yığınlar üzerinde moral bozucu etkisiyle, parti içi savaşımın *şimdiki* örtülü *biçimleri ya da* enternasyonalist devrimci eğilim ile Grütli akımının parti içinde ve dışında açık ilkeli savaşımı...

"...Grütli akımı ...sol ile *açıkça* savaşmaya zorlanacaktır. Bu iki eğilim kendi bağımsız görüş ve siyasetleriyle her yerde ortaya çıkacaklardır. Ana sorunları kararlaştırmada, işi yalnızca 'liderler'e değil, partili yoldaşlar *yığınına* da yayarak, ilkeler üzerinde birbirleriyle savaşacaklardır. Böyle bir savaşım hem gerekli, hem yararlıdır, çünkü *yığınlarda* bağımsızlık ve çağ açıcı devrimci misyonlarını yerine getirme yeteneği *geliştirir*" (Lenin, c.23, s.159-160).

Lenin'de örnek bir değil. Bu ilkeleri yalnız kendisi uygulamamış aynı zaman da bütün dünya komünist hareketine de uygulatmaya çalışmış. Demokratik merkeziyetçilik ilkesinin içeriğini boşaltmak, kuru disiplin uygulamak, tartışmaya kilit vurmak parti içinde grupların oluşmasına neden olur. Parti birliğinin zedelenmesine yol açar. Lenin, bu tehlike için şunu öneriyor:

"Çabuk ve belirli bir tedavi için ne yapmak gerekmektedir? Bütün parti üyeleri sakin ve ayrıntılı olarak,

a) Ayrılıkların özünü ve

b) Parti içi savaşımın gelişmesini *öğrenmelidirler*. İkisini de öğrenmelidirler, çünkü anlaşmazlıkların özü *savaşım sürecinde* açığa çıkar, billurlaşır ve belirlenir (ve sık sık da dönüşür) ... İkisi de *öğrenilmelidir* ve tam anlamıyla doğrulanabilen, en kesin, basılı belgeler istenmelidir. Ancak umutsuz bir aptal sözlü bildirilere inanır. Eğer belge *yoksa*, her *iki* taraftan ya da çeşitli taraflardan tanıklar sorguya çekilmeli, ve çekişme tanıkların önünde yer almalıdır" (Lenin, c.32, s.43-44).

Lenin sorunu bu kadar açık koyuyor. Parti içi savaşımı öğrenmek bütün parti üyelerinin en doğal hakkıdır. Parti üyesi en ince ayrıntıyı öğrenmek, fikir anlaşmazlıklarını enine boyuna bilmek ve bu konuda görüşünü soylemek zorundadır. Yoksa parti üyeliği sıfatını boşuna kullanıyor demektir. Parti ile bir ilişkisi yok demektir.

Tartışma yalnız parti üyeleri için değil, aynı zamanda işçi sınıfı ve emekçi halk için de açık olmalıdır. Yığınlardan savaşımı saklamak partiyi saklamak demektir. "Bütün kirli çamaşırlar" kamuoyunun önünde yıkanmalıdır, diyor Lenin. Ve parti içi açık savaşımdan yararlanmaya, ona bakıp 'bölündüler' diye sevinmeye kalkışacaklara şöyle sesleniyor:

"Hayır 'yargıç' baylar, sizi sosyal demokrasinin (komünizmin—İ.S.) sıralarında bölünmeye ve keskin savaşıma sevinme hakkınızdan dolayı kıskanmıyoruz... Bizim partimizin ciddi hastalığı yığın partisine buyu me sancılarıdır. Temel ayrımlar üzerine tam berraklık olmadan, yığınlara partinin şu lideri, şu örgütleri, şu ya da bu hattı savunuyor diye bilgi vermeden hiçbir şekilde yığın partisi olunamaz, sınıf partisi olunamaz. Bunlarsız da ismine değecek bir parti kurulamaz. Ve biz de onu kuruyoruz.

"Biz iki akımın görüşlerini gerçek olarak berrak olarak ve açıkça herkesin önüne koymayı başardık. Kişisel kırgınlıklar, fraksiyoncu kavgalar, çekişmeler, skandallar ve bölünmeler — proleter kitlelere gerçekten ders öğreten iki taktiğin deneyimi gerçeği ile kıyaslandığında, bütün bunlar saçma kalmaktadır..." (Lenin, c.13, s.159).

Konspirasyon ve açık tartışma

Partinin en gizli koşullarda çalışması bile açık savaşım anlayışıyla çelişmez. Lenin'in, Bolşeviklerin, açık legal koşullarda çalıştığını kimse söyleyemez. Böyle bir iddia gülünç kalır. Bütün sorunların açıkça tartışıldığı, enine boyuna fikir savaşımının yapıldığı, yanlışların nedenlerinin didik didik edildiği örgüt canlıdır. Böyle örgüt güçlüdür. Yanlışlarını kabul etmeye hazır parti kırılmaz. Eğer bütün sorunlar açık olarak görüşülmez ise, konspirasyonu bozar denirse o zaman yanlışlar nasıl ortaya çıkacak? Nasıl bu hataların üstesinden gelinip parti güçlenecek? Açıklık olmadan komplocu mantık yenilemez.

Lenin, konspirasyon siyasal savaşıma bulaştırılmamalıdır der (Lenin, c.5, s.475). Komplocu mantık ise herşeyi, parti içi savaşımı da, sınıf savaşımını da, cephe ve eylem birliği anlayışını da konspirasyona indirger. Hep gizli hesaplar yapar, planlar kurar, tuzaklar hazırlar. Parti içi açık, onurlu savaşımı disiplinsizlik, bölücülük gibi göstermek bu hesapların, tuzakların bir parçasıdır. Açık eleştiriyi susturmaya yöneliktir.

Yapıcı eleştiriyi özendirmek, işleri düzeltmeye, yanlışları ortadan kaldırmaya yönelik her gözlemi önemsemek parti örgütünün görevi olmalıdır. Eleştirileri örtbas etmek, aldırmamak parti ruhuna aykırıdır. Ne niyetle yapılırsa yapılsın partiyi yıkıma götürür.

Lenin, "Şimdiye kadar yok olan bütün devrimci partiler güçlerinin kaynağını göremediklerini, zayıflıklarını tartışmaktan korktukları ve kendini beğenmişliğe düştükleri için yok oldular. Ne var ki biz yok olmayacağız çünkü biz zayıflıklarımızı tartışmaktan korkmuyoruz ve onların üstesinden gelmeyi öğreneceğiz" (Lenin, c.33, s.311). diyor. Devrimci bir partinin yanlışlarına tutumu onun olgunluğunun, görevini kavramışlığının başlıca ölçütüdür.

"Bir siyasal partinin kendi hatalarına karşı tutumu, partinin ne denli içten olduğunu, sınıfına ve emekçi halka karşı yükümlülüklerini pratikte ne denli yerine getirdiğini değerlendirmenin en önemli ve güvenilir yollarından biridir. Bir hatayı açık yüreklilikle kabul etmek, nedenlerini saptamak, ona yol açan koşulları çözümlemek ve onu düzeltme araçlarını belirlemek, bu ciddi bir partinin denek taşıdır. Bu, partinin görevleri nasıl yerine getirmesi gerektiğini ve sınıfını, daha sonra da yığınları nasıl eğitmesi, yetiştirmesi gerektiğini gösterir" (Lenin, c.31, s.57).

Hataların açılıp en ufak ayrıntısına kadar tartışılması ancak parti içi savaşımın önünün tıkanmaması ile olur. Parti ancak kendini böyle geliştirir, safralardan arıtır, etkin birimlerden oluşan güçlü bir birlik olur. Safların sıkılaşması, sağlamlaşması ancak böyle sağlanır. Yığınların partiye güveni kazanılır. Partinin toplumdaki öncü rolü gerçekleştirilir.

III. Bir alıştırma

Lenin'den parti disiplini üzerine tüm bu bilgileri gördükten sonra, düşsel bir örnek kurarak alıştırma yapsak nasıl olur?

Uzak bir ülkede, diyelim cennet adasındayız. Komünist partisinin yetkili bir üyesi, ülkesi üzerine bir kitap yazmış. Bu disiplinsizlik sayılabilir mi? Ya da ne durumda disiplinsizlik sayılabilir?

Kitap parti programına karşı çıkıyorsa disiplinsizliktir. Ya da partinin yeri, saati, günü belli bir eylem kararının tersine propaganda yapıyorsa disiplinsizdir. Örneğin seçimler yaklaşıyor, parti seçimlere katılma kararı almış, kitap boykot diyorsa, disiplinsizliktir.

Diyelim ki seçimler yaklaşıyor ama partinin tutumu henüz belirlenmiş değil. Kitap istediğini önerir, disiplinsizlik olmaz. Ya da kitap seçimlerin hemen ardından çıkar ve partinin tutumunun yanlış olduğunu savunur. Bu da disiplinsizlik olmaz.

Kitabın içeriğini biraz daha irdeleyelim. Kitap, örneğin, "Leninizm Rusya'ya özgüdür, cennet adasına geçerli değildir" diyorsa bu disiplinsizliktir. Ya da diyorsa ki ben programda önerildiği gibi bankaların devletleştirilmesine karşıyım. Yine disiplinsizliktir.

Bir kitap, eylem kararına da, programa da, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerine de ters düşmeyebilir, disiplinsiz olmayabilir, ama yanlış olur. Diyelim ki, bu kitap da cennet adasında devrimci durum var diyor. Diyelim bu teorinin yanlış uygulanmasıdır, gerçekte devrimci durum yok. Ne yapılır? Tüm parti üyeleri, işçi sınıfı ve yığınların önünde konu tartışılır. Açığa kavuşturulur.

Diyelim ki, kitap programa, somut bir eylem kararına ve Marksizm-Leninizme ters düşmüyor. Cennet adasında devrimci durum var diyor. Gerçekten de var. Hatta bu parti belgelerine bile geçmiş. Ama parti yönetimindeki kimi yoldaşlar fikir değiştirmişler, yok diyorlar. Görevleri yerine getirmiyorlar. Kitabın yazarına disiplinsiz diye yükleniyorlar. Diyorlar ki kitap partinin eylem birliğine temel oluşturan politikasına ters düşüyor. Kitabı yasaklıyorlar. Yazarın hakkında çirkin dedikodular çıkarıyorlar. Açık, onurlu bir tartışma açmadan, parti merkez organında "ideolojik" görünümlü boş yanıtlar çıkarıyorlar. Kitaba doğru diyen görüşlere aynı hakkı tanımıyorlar. Parti hiyerarşisini, yetkilerini tabanda yanlış kanı uyandırmak için tek yanlı kullanıyorlar. Şimdi kim disiplinsiz olur? Açık.

Bir başka yönden yanaşalım. *Bir kez*, bu düşsel örneğimizde kullanılan yöntemler ne komünist morale, ne de Leninci disiplin anlayışına sığar. Partinin onurunu yıpratır. Militanın moralini bozar. Açık tartışmayı tepeden inmeci yöntemlerle örtbas etmek başlıbaşına disipline terstir. Bunu doğru içerikli bir kitaba karşı yapmak ise Leninizme terstir, oportünizmin belirtisi sayılır.

İkincisi, eğer bir parti yönetimi devrimci durum varken yok diyorsa, görevlerini yerine getirmiyorsa, her komünistin görevi eleştiridir. Eleştiri yapmamak disiplinsizlik olur. Kitap, tüzük gereği görevini yapıyordur. Kitabı disiplinsizlikle suçlayanlar disiplinsizdir.

Burjuva propagandası Leninizmin yöntemlerini hep makyavelizme özdeş göstermeye çalışır. Burjuvazi açısından bu çok akıllı bir propagandadır, çünkü makyavelizm öyle ilkesiz yöntemdir ki onu kullananların doğru ilkelerini bile yer götürür. Büyük önderleri tepetaklak eder. Burjuvazi bu yöntemi, bu mikrobu üresin, hastalıklar çıkarsın diye işçi hareketine bulaştırır.

Leninizmin kendi ilkesel yöntemleri vardır. Bu yöntemlere sarılmak gerekir. Bunların en başında da açıklık — açık eleştiri, açık tartışma gelir. Entrikacılıktan, kulisçilikten uzak olmak gelir. Bu yöntemler doğruyu bulmanın, yanlışı düzeltmenin yolunu da içinde taşır. Lenin'in dediği gibi "açıklık, kendi açtığı yarayı kendisi iyileştiren bir kılıçtır". Leninci kılıcımızı kuşanalım.

Sınıf savaşımı kardeş kavgası değildir

Hasan Komser

İç savaş, sınıf savaşının en yüksek, en keskin biçimidir. Lenin Rusya'da Şubat Devrimini izleyen 6 aylık devrim döneminden çıkarttığı dersleri değerlendirirken şöyle demişti: "Bu deneyim, 18. yüzyılın sonundan bu yana tüm Avrupa devrimlerinin deneyimi gibi, iç savaşın, sınıf savaşımının en keskin biçimi olduğunu gösteriyor. Bu, sınıf savaşımında, kendilerini yineleyen, gelişen, genişleyen, keskinleşen ekonomik ve siyasal çatışmaların ve savaşların bir sınıfın diğerine karşı silâhlı savaşımına dönüştüğü noktadır" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c. 26, s. 29).

Günümüzde burjuvazi her türlü silâh ile donanmış, parlamentosu, bürokrasisi ordusu ile baskı mekanizmasını geliştirmiştir. Sınıf savaşında elinde kartı çoktur. Sürebildiği zaman yasalarını sürer, olmadı, sopanın ucunu gösterir. Öte yandan da işçi sınıfı içine sızmış ajanlarını oportünistleri, kullanır.

Burjuvazi hiçbir yerde egemenliğinden gönül rızasıyla vazgeçmemiştir, vazgeçmez. Vurmadan düşmez. Egemen sınıf ancak, zorlu savaşımlar sonunda alt edilecektir. Bu nedenle Lenin diyor ki: "İç savaşı yadsımak ya da unutmak, aşırı oportünizme düşmek ve sosyalist devrimi yadsımak demektir" (Lenin, c.23, s.78).

Oportünizm burjuvaziye hoş gözükmeye çalışır.

R. Yürükoğlu Yoldaş *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında "dün genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, devrimci zor kullanım, ayaklanma ve devrim, burjuva devletinin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunları bugün *çeşitli yönleriyle* pratik sorunlar olmuştur" (s. 118) diyor.

Bu fikre burjuvazi ve Maocular saldırdılar. İç savaş kışkırtıcılığı dediler. Bu saldırılar karşısında kendilerini "temize"(?) çıkarmak için, koroya devrimci saflardan bazıları da katıldılar. Biz "kardeş kavgası istemiyoruz" dediler. Ülkemizde şu anda çıkacak bir iç savaşın devrimci güçler açısından elverişsiz olacağını söylemek başka şey, iç savaşa "kardeş kavgası" demek başka şeydir.

Marksizm-Leninizm, "bütün ülkelerin proleterleri birleşin" diyor. Oysa iç savaşa kardeş kavgası demek pratikte "bütün ülkelerin proleter ve burjuvaları birleşin" demektir. Bugün kardeş kavgasından sözetmek işçilerin, emekçilerin sınıf bilinçlerini bulandırmak, düzene başkaldırmalarını önlemek, böylece burjuvaziyi emekçi halkın hiddetinden korumaktır.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında şu anda bir iç savaş çağrılmıyor, ama barış kardeşlik de denmiyor. Yukarıdaki alıntı, ideolojik ödevler konusu altında geçiyor ve açıktır ki işçi sınıfına, yığınlara bu yönde devrimci bilinç verme görevini vurguluyor. Devrimci durumun komünistlere yüklediği bir görev hatırlatılıyor ve yerine getiriliyor. Doğaldır ki burjuvazi bundan "hoşlanmayacaktır", buna saldıracaktır. Ama devrimci saflardan bazılarının aynı ağızla saldırmaları ve burjuvaziye dönüp "biz masumuz" demeleri nasıl anlaşılacak? Bunlar işin propaganda açısından hazırlığına bile böyle karşı çıkıyorlar, devrimde ne yapacaklar?

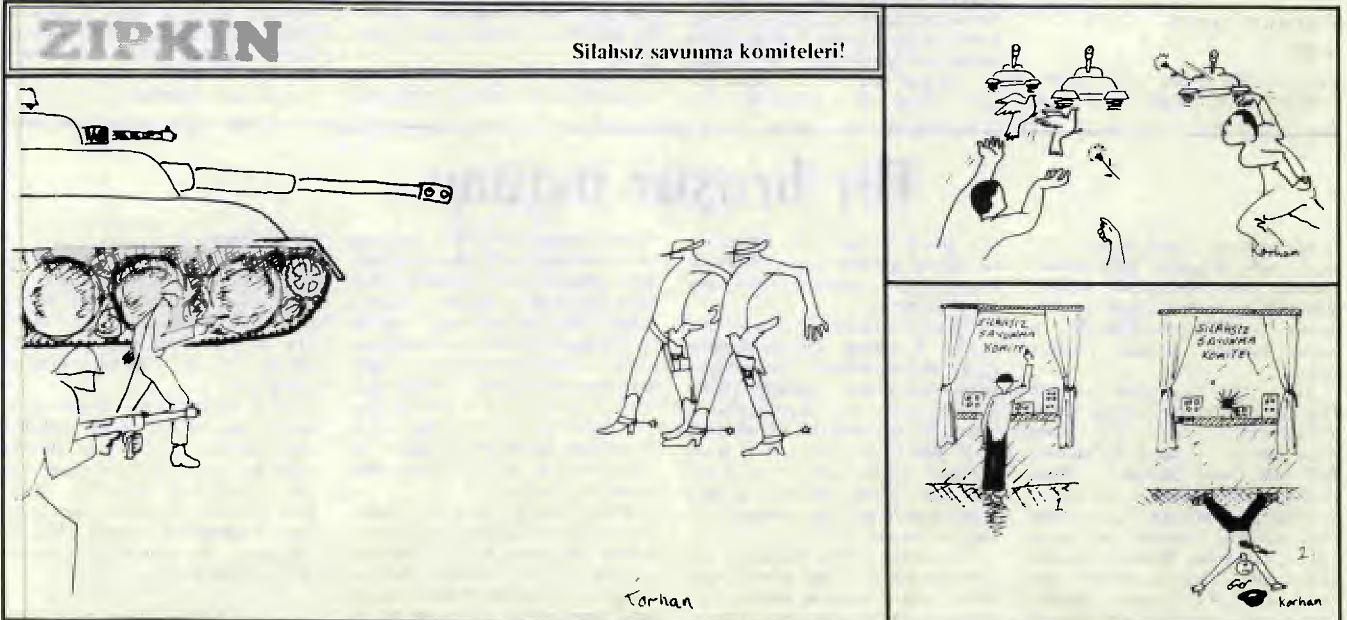
"Lenin'in dediği gibi, kapitalizm yayılma gereksinimi duyup da yayılmazsa derinleşir, içerde olgunlaşır. Türkiye'de olan da budur. Batı'da bir zamanlar olduğu gibi, kolayca açılacak kapılar bulamayan Türkiye tekelleri devleti yedeğe alıyor, onunla kaynaşıp bütünleşiyor, onu kendi çıkarlarına bağlıyarak ülke içindeki sömürüyü yoğunlaştırma da kullanıyor. Çünkü onların Türkiye halkından başkaca bir sömürü kaynakları yoktur. Bu duruma bir de emperyalist sömürüyü katınca görürüz ki Türkiye işçisi, emekçisi katmerli sömürü altındadır. Emperyalizm yerli finans oligarşisi işbirliği halkımızın iliğini kurutuyor" (R. Yürükoğlu, s.39-40).

Bu, Türkiye'deki devrimci durumun ve faşist tehlikesinin ekonomik temelidir. İç savaş olasılığını devrimci durum, bunalım kendi içinde taşıyor. İç savaş "kışkırtıcılığı" yapan Türkiye'nin toplumsal ekonomik gelişmesinin bugünkü vardığı aşamadır. Yani Türkiye de sınıf çelişkilerinin keskinliği, her an bir, "toplumsal patlama" olasılığının nesnel olarak varlığıdır.

Burjuvazi tüm olanaklarıyla habire saldırıyor. Onlar üstümüze geldikçe işçi sınıfı saflarındaki oportünizm de daha bir belirginleşiyor, oportünistlerin açığa çıkış süreçleri hızlanıyor. İç savaşa dil sürçmesiyle hile olsa, kardeş kavgası demenin anlamı budur.

İç savaşa kardeş kavgası diyen mantık, savunma komitelerini de çarpıtıyor. İç savaş konusunda gerekli devrimci bilinci vermemenin acısı ilerde çıkar. Savunma komitelerini çarpıtmak ise *bugün* halkımızın can güvenliğini somut, yakından ilgilendiriyor. Savunma komitelerinin devrimci özünü boşaltıyor, Burjuvazinin kanla, kurşunla halkımıza saldırdığı, hergün en az 3-5 yurtseverin canına kıyıldığı bir ortamda, can güvenliğini sağlamayı amaçlayan bu komiteleri, eylem birliğiyle çelişir gösteriyorlar. Hayır, aktif savunma komiteleri eylem birliğiyle çelişmez. Tersine, nesnel gerçekliklerin zorlamasıyla, aynı zamanda saldırı görevini de üstlenerek devrimci anlamda eylem birliğinin oluşması ve gelişmesini hızlandırır. Yürükoğlu yoldaş, Savunma komiteleri konusundaki devrimci yanaşımı, TKP'nin 5 Ekim 1978 tarihli bildirisinin ışığında şöyle koyuyor:

"Devrimci durumun, bunalımın, faşist zorbalığın dayattığı bu çeşit örgütlenmeler (savunma komiteleri) yalnızca savunma görevini üstlenmiş değildir. Halkın artık farkına vardığı gereksinimlerden onu ileriye, devrimci savaşımın üst aşamalarına yöneltmeyi de üstlenmiştir. Bu kişi irade ve isteğinden bağımsız olarak böyledir. Böylesi örgütlenmeler, bu nedenle yalnız savunma değil, aynı zamanda faşizme ve bu yıkılası düzene yönelmiş saldırı görevini üstlenmiştir" (s.12).

ANAHTAR

Komünist basın tartışmaya açık olur

Gazetemizin bu sayfasında yeni bir bölüm açıyoruz: "Anahtar". Bu bölümde devrimci hareketimizin önünde duran sorunlara büyük devrim ustalarının yazılarından yanıtlar getireceğiz.

Temel Bartınlı

Lenin, devrimci hareketin, komünist partisinin yaşamında yayının can alıcı önemini her zaman söylemiştir. Daha 1900 yılında Iskra ve Zarya'nın kuruluş bildirgesinde şöyle diyordu: "Partiyi kurmak ve pekiştirmek demek, tüm Rus sosyal demokratları (komünistleri—İ.S.) arasında birliği kurmak ve pekiştirmek demektir. Bu birlik üstten emirle sağlanamaz. ... En başta ortak bir parti yayını geliştirmek gereklidir" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.4, s.320-330). Bu ortak yayın nasıl olmalıdır sorusunu da şöyle yanıtlıyordu:

"Yalnızca tüm Rusya'daki harekete hizmet etmesi açısından ortak değil, ... aynı zamanda tüm yayın güçlerini birleştirmek, Rus sosyal demokratları (tek tek işçiler olarak değil, tek bir savaşta, tek bir program altında ve tek bir örgüt içinde birleşmiş yoldaşlar olarak) arasında hüküm süren fikir ve görüş ayrılıklarına yer vermek açısından da ortak bir yayın olmalıdır" (Lenin, c.4, s.320-330). Evet, komünistlerin özgürce görüşlerini yazabilecekleri, birbirleriyle açık, yoldaşça polemiklere girebilecekleri bir yayın organı. Bu merkezi yayında, değişik görüşlerin Marksizm temelinde açıkça, herkesin gözü önünde tartışılabilmesini savunan Lenin, "farklı görüşler arasında açık polemiklerin olmamasını, temel sorunlar üstündeki ayrılıkları gizleme çabasını bugünkü hareketin eksikliklerinden biri sayıyoruz" (Lenin, c.4, s.320-330), diyerek bu konuda Leninci tutumun ne olduğunu gösteriyor.

Yayınların siyaseti ve dili

Yayın siyaseti üstüne Lenin, "görevlerimizin niteliği doğal olarak yayın siyasetimizi belirler" diyor (Lenin, c.4, s.320-330).

Bugün önümüzdeki görevlerin doğru saptanması yayın siyasetimizi çizecektir. Türkiye açısından, devrimci durum vardır dersek başka, yoktur dersek başka yayın siyasetimiz olacaktır. Yayınların dili, üslubu da bundan etkilenecektir.

Menşeviklerin liberal burjuvaziye karşı uzlaşmacı, onlara yanaşmaya çalışan siyaset anlayışının yayınlarda nasıl yansıdığını, nasıl kuyrukçuluğa gittiğini Lenin şöyle dile getiriyor: "Burjuva oportünistleri ne yapıyor? Onlar, sosyal demokratlar ve sosyalist devrimcilerin tüm yayınlarının toplamının birkaç katı büyüklüğünde bir basına sahiptir. Ve bağımsız bir siyaset izleyip Menşevikleri ve Popüler Sosyalistleri kuklaları durumuna getiriyorlar.

Zavallı Menşevikler, zavallı Plehanof! Kadetlere yazdıkları aşk mektupları zevkle okunuyor ama şimdiye kadar ancak bekleme odasına kabul edilebildiler. ... Ve Kadetlerin bekleme odasına kabul edilebilmek için de Plehanof dün söylediklerini herkesin içinde geri almak zorunda kaldı" (Lenin, c.11, s.316-319). Liberal burjuvaziye aşk mektupları yazmanın nereye kadar gidebildiği ortadadır.

"Siyasal ajitasyonun gerekli olan genişlemesinin temel koşullarından biri, *geniş* siyasal sergilemenin örgütlenmesidir. Bu sergilemenin dışında hiçbir yolla yığınlar siyasal bilinç ve devrimci eylemde eğitilemezler" (Lenin, c.5, s.412) diyen Lenin, "bizim işimiz sosyal demokrat (komünist—İ.S.) yayıncılar olarak bu siyasal sergilemeyi ve ajitasyonu derinleştirmek, genişletmek ve yoğunlaştırmaktır" (Lenin, c.5, s.414) diyerek komünist basın siyasetinin ne olması gerektiğini gösteriyor. Ve ekliyor, "... siyasal sergileme de hükümete karşı savaş ilân etmektir". Bu görevin liberal burjuvazi hükümete geldiğinde değiştiğini ise hiç söylemiyor!

Lenin, devrimci gazetenin dili üzerinde ise Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi Merkez Komitesi'ne yazdığı bir mektupta, "sergilemenin tonunda ve karakterinde yeni birşey var. Mükemmel bir savaşım ruhu" (Lenin, c.36, s.149), diyerek bu ruha verdiği önemi dile getiriyor.

Lenin, yayınlarda kızgın, hırçın bir dil kullanılmasını yayına canlılık getirmesi bakımından her zaman savunmuştur. Kızgın, hırçın bir dil üstüne görüşlerini Lenin, Pravda'nın editörüne yazdığı bir mektupta şöyle belirtiyor: "Kötü, zararlı ve yalan üzerine 'kızgın' bir tavır ne zaman bir günlük gazeteye zarar verdi? Tam tersine meslekdaşlarım, tam tersine. Zararlı şeyler üzerine 'kızgınlık' olmadan yazmak, sıkıcı yazmaktır" (Lenin, c.35, s.47).

Gazetenin siyaseti ve dilinin açık olması da Lenin'in ısrarla üzerinde durduğu bir konudur.

Yayınlarda değişik görüşler

Bu konuda, en başta aktardığımız görüşlere ek olarak Lenin şöyle diyor: "...yayınlarımızın birçok değişik görüşteki sosyal demokratların tartışma organları durumuna gelmesini istiyoruz. Yoldaşlar arasındaki polemikleri reddetmiyoruz, aksine bunlara daha çok yer ayırmaya hazırız. Açık polemikler Rus sosyal demokratlarının ve sınıf bilinçli işçilerin gözleri önünde olursa var olan farklılıkların derinliğini göstermek açısından gerekli ve yararlıdır. Üzerinde görüş ayrılığı olan sorunların tüm açılardan tartışılması ... gerekli ve yararlıdır" (Lenin, c.4, s.320-330).

Görülüyor ki, komünistler yayın organlarında yoldaşların görüşlerine yer vermeli, yayınlar bir tartışma platformu olmalıdır. Değişik görüşler yayınlara canlılık getirecektir.

Leninci savaşım yolu

Lenin, komünist hareketin yayınları, yayın ilkeleri nasıl olmalıdır konusunda yukarıda yazılan görüşleri ödünsüz savunmuştur. Bu ilkelere karşı çıkanlara, kendi görüşleri dışında tüm görüşlere sansür koyanlara karşı çıkmış, onlarla savaşmıştır. Bu savaşta her yöntemi değerlendirmiştir. Lenin şöyle yazıyor: "Şimdiye kadarki parti yayınlarımızdan da bilebileceğiniz gibi yeni Merkez Komitesi bizim broşürlerimizi parti basın bürosundan çıkarttı. Bu yolla basın bürosunu belli bir çevrenin matbaası durumuna getirdi. ... Kaçınılmaz olarak kendi yayın çalışmalarımızı genişletmek ve kendi dağıtım yollarımızı bulmakla yüzyüze kaldık. ... Bu yayını — büyük bir olasılıkla Vperyod olarak isimlendireceğiz — başlatmaya Rusya'daki Bolşeviklerin çoğunun rızası ve parti içi savaşımdaki tavrımızla uyum içinde başlıyoruz. Bu silâha bir yıl boyunca daha kolay, parti için daha ekonomik ve işçi sınıfı hareketi açısından daha mükemmel olan her yolu denedikten sonra başvuruyoruz. Bunu yapmakla kesinlikle kongre için savaşımdan vazgeçmiş değiliz" (Lenin, c.7, s.523-528).

Lenin'in bu yazdıklarını ve yaptıklarını disiplinsizlik, bölücülük diye niteleyen Menşeviklere en güzel yanıtı da tarih vermiştir. Lenin, ideolojik ayrılıklar üstünde hiçbir zaman uzlaşmaya yanaşmamış ve buna "...eğer barış ideolojik savaşın sona ermesi olarak alınıyorsa ... böyle bir barış yalnızca ilkesiz ve ikiyüzlü insanlar veya parti organlarını kâğıt üstünde var olarak gören kişiler tarafından önerilebilir" (Lenin, c.7, s.466-472), diyerek karşı çıkmıştır.

Bir broşür üstüne

"Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" adlı broşürün genişletilmiş baskıları çıktı. Önsözünde belirtildiği gibi bu baskılar "yeni yanlar" taşıyor. Özellikle vardığı politik sonuçlar üstünde durmak zorunluk oluyor.

Yazar savunduğu kimi görüşlerle TKP'nin politikasını yansıtır yönde bir izlenim yaratıyor. TKP adına görüş bildirir bir üslup kullanması, TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın adının sürekli geçirilmesi bu izlenimi güçlendiriyor. Öte yandan kimi sosyalist çevreler de "zayıf halka", "devrimci durum", "barikata çıkmak", "savaş komiteleri" gibi kavramlarla söz konusu broşürü anımsatmak, onu TKP'nin yayınıymış gibi göstermek için uğraşıyorlar. Gerici burjuva basını ve Maocu basın da aynı çarpıtmayı daha kaba olarak yapıyor.

Türkiye Komünist Partisi'nin politikası, Konferans, Plenum kararlarıyla, Merkez Komitesi belgeleriyle, yazılı sözlü merkez yayınlarıyla belirlenmiş, halkımıza duyurulmuştur. Yazar bu belgelerden, yayınlardan, TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın konuşmalarından işine geldiği gibi bölümler seçiyor. Bunları kendi görüşlerine kalkan ediyor, içeriklerini çarpıtıyor.

Yazar, günümüzde bunalımın derinleşmesiyle artan faşizm tehlikesine karşı savaşın önemini küçümsüyor. Güçler dengesini çok yönlü olarak özenle incelemiyor. TKP programının cephe-bağlaşıklık ilkesinin gereklerini, ulusal demokratik güçlerin birliği politikasını atlıyor. Yığınsal eylem birliği örgütleri olan "can güvenliği komitelerini" amacından saptırmaya, silâhlı ayaklanmanın örgütleri yönünde bir anlam vermeye çalışıyor. "..ayaklanma ve devrim, burjuva devletinin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunlarının bugün çeşitli yönleriyle pratik sorunlar olduğunu" ileri sürüyor.

Broşür vardığı sonuçlarla, yaptığı önerilerle TKP'nin eylemlerine hareket birliğine temel oluşturan politikasına ters düşüyor. Partinin Leninci politikasını bugünkü koşullarda serüvencilige götürecek bir biçimde çarpıtıyor.

Sonra, uluslararası komünist hareketin sorunlarına sorumsuzca, günümüz koşullarında kardeş komünist partilerin birliğine hizmet etmeyen bir yanaşımla değiniyor. TKP' nin bu konudaki ilkesel tutumunu çarpıtıyor.

TKP MK Politik Bürosu'nun Açıklama'sı sağ ve "sol" yanlış görüşleri eleştirmenin, "parti politikasını çarpıtan" yanlış tutumlarla savaşmanın zorunluğunu belirtiyor. Marksizm-Leninizm ilkelerinin temelinde, parti kararlarının ışığında ideolojik çalışmayı her alanda geliştirmenin önemini vurguluyor.

(Atılım Temmuz sayısından)

Ulusal sorunda ilkesel tutum nedir?

Yıldırım Girneli

"Türkiye devrim hareketinin bin çeşit özgül sorusu, sorunu var. Bunlara açık seçik yanıtlar vermeliyiz. Devrim için, komünizm için canını vermeye hazır, her özveriyi seve seve kucaklayan militanların kafalarını doyurmalıyız. Unutmayalım ki, kapitalist toplumda, son çözümlemede burjuva ve proleter ideolojileri arasında bir başka ideoloji yoksa ve egemen ideoloji burjuva ideolojisi ise, Leninci bir anlayışla açıklanmamış her konuda yanlışlara düşmek kaçınılmazdır" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, s.115).

Türkiye devrimci durum yaşıyor. Bu nedenle her alanda, her konuda Leninci açıklık daha da önem kazanıyor. Bu konulardan en önemli biri de ulusal sorundur.

Türkiye devrim hareketi, Kürt ulusal hareketinden ayrı düşünülemez. Türkiye işçi hareketiyle Kürt ulusal hareketinin birliği olmadan Türkiye' de devrim yapılamaz. Bu birliğin yolu da Kürt halkının güvenini kazanmaktan geçer.

Ne var ki, bu güven Kürt halkının demokratik haklarını, ayrılma hakkını *yararcı* düşüncelerle demagojik olarak savunmakla kazanılmaz. Çünkü sorunun özü Kürt halkını "tavlamak" değil, ona güvenilir, *ilkeli* bir sınıf politikası izlediğimizi göstermektir. Yoksa, bütün "birlik" çağrılarına karşın gerçekte birlik sağlanamaz.

Günümüzde ortacılar, Kürt sorunu üstüne işte böyle demagoji yapıyorlar. Şimdi, Kürt sorununda ortacılık nasıl kendini gösteriyor, onu görelim.

Ulusal sorun, ayrılma hakkı demokratik sorunlardır. Bu nedenle en başta demokratik halk devriminin, demokratik programın bir parçasıdır. Bugünün sorunudur. Ancak "Ürün" dergisinde H. Erdal imzalı yazıda sorun böyle konmuyor. Hem de yanlış görüşler Lenin'in görüşleriymiş gibi gösteriliyor!

Yazıya, ulusal sorun üzerine "düşüncelerimi yazmaya karar verdiğimde...", diye başlayan yazar, en başta bu "düşüncelerin" önemli bir bölümünü bir el kitabından çevirmiş olduğunu belirtmeliydi. Ama bu bir yana. Bizim üstünde duracağımız konu, Lenin'in yanlış aktarılmasıdır. Bunu düzeltmek gerekiyor.

"Leninizm ve Ulusal Sorun" adlı kitabın 111. sayfasında şöyle deniyor.

"1914 başlarında (Lenin), ulusal-devlet ayrıcalıklarına karşı ve tüm ulusların eşit olarak kendi ulusal devletlerine sahip olma hakkı için günlük propaganda ve ajitasyon çağırdı" *(Leninism and the National Question*, Progress Publishers, İngilizce basım, 1977).

Buna karşılık H. Erdal ise şöyle yazıyor:

"Son olarak vereceğim kaynak yine Lenin'den. 1914 başlarında V.İ. Lenin, bütün parti örgütlerinden 'ulusal devlet ayrıcalıkları' ve 'bütün ulusların eşit olarak kendi ulusal devletlerine sahip olma hakkı' ALEYHİNDE günlük sürekli ajitasyonda bulunulmasını istedi".

Görülüyor ki, H. Erdal'ın aktardığı ile kitapta yazılan taban tabana terstir. Lenin, ayrılma hakkına karşı çıkılmasını hiçbir zaman söylememiştir. Zaten söyleyebileceği nasıl düşünülebilir?

Ulusların ayrılma, kendi bağımsız devletlerini kurma hakkını sözde tanır görünüp özde reddetmenin bu kadar açık bir örneği az bulunur. Lenin'den yapılan bir yanlış aktarma üstüne teori kurmak başka nasıl yorumlanabilir? Bu anlayış işçi sınıfı hareketine zarardan başka birşey getirmez.

Ulusal sorunda reformist tutum

Ulusal sorunun çözümünü sosyalizme bırakmak, ayrılma hakkını savunmayı bir kenara itmek ve bu hakkı içermeyen bir "eşit haklar savaşımı"nı öne almak Leninci bir tutum değildir. Lenin şöyle diyor:

"Demokratik programın maddelerinden birini, örneğin ulusların kendi yazgısını belirleme hakkını, emperyalizm altında 'gerçekçi d ğil', 'hayalci', diye kaldırmak... hata olur..." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.22, s.144).

"Ezilen ulusların kurtuluşu istemini..., sorunu sosyalizm kurulana dek 'erteleyerek' değil... net ve kesin formüle edilmiş bir siyasal programla ileri sürmeliyiz..." (Lenin, c.22, s.147).

Ulusal sorunda burjuva ulusçuluğu açık veya kapalı biçimlerde ortaya çıkıyor. Üstü kapalı burjuva ulusçuluğunun en çarpıcı örneğini Kautskyciler vermiştir. Bunlar için Lenin, "Kautskyciler kendi yazgılarını belirleme hakkını demagojik olarak ve yalnızca sözde savunuyorlar. Özgürce siyasal ayrılma istemini aşırı buluyorlar." (Lenin, c.22, s.152).

Bizde de öyle. Ayrılma hakkı gibi bir demokratik istemi, "daha zamanı gelmedi" ve "gerçekçi değil" gibi gerekçelerle rafa kaldırıyorlar. Sonra da Yürükoğlu'nu "güncel görevleri atlamak"la suçluyorlar. Onlara göre, "gerçekçi" olmayan devrimin, devrimci istemlerin tümüdür. Gerçekçi diye benimsedikleri ise reformist istemler. İşte onlar bu reformist istemleri hiç "atlamıyorlar". Hem de ısrarla bu istemlerden bir adım ileri gitmemek, hiç "atlamamak" ve liberal burjuvaziyi ürkütmemek için ayak diriyorlar.

Lenin şöyle diyor: "Hükümetlerimizden sömürgelere *tam* bir ayrılma özgürlüğü, kendi yazgısını gerçekten belirleme hakkını vermelerini istiyoruz. Erki ele geçirir geçirmez biz bu hakkı kesinlikle uygulayacağız ve bu özgürlüğü tanıyacağız. Var olan hükümetlerden bunu, ayrılmayı önermek için *değil*, tam tersine ulusların *demokratik* birliğini ve birleşmesini kolaylaştırmak ve hızlandırmak için istiyoruz" (Lenin, c.23, s.67).

Lenin, ayrılma hakkı için bugün savaşmalıyız, bunun tanınmasını, gerçekleşmesini bugün istemeliyiz, biz başa gelince de derhal uygulamalıyız diyor. Ortacılar ise, başa gelene kadar bunu sorun yapmayalım, o zaman bakarız diyor.

TKP, programıyla, konferans belgeleriyle ulusal sorunda Leninci ilkelere bağlı olduğunu açıklıyor. Kürt ulusunun, en başta ayrılma hakkı olmak üzere demokratik haklarını savunuyor.

Sorunu "eşit haklar savaşımı"na indirgeyip, "Kürt milliyetçiliğine karşı" savaş çağrılarında bulunarak yola çıkarsak, kaçınılmaz olarak Lenin'e de ayrılma hakkına karşı(!) çağrılar yazdırırız. Leninci ilkelerin ters yorumlanmasına karşı çıkmak ideolojik olduğu kadar örgütsel de bir görevdir.

Nikaragua'da halk devrimi

Zekiye Tütüncü

Dünyada bir halk savaşı daha başarıyla sonuçlandı. Nikaragua'da "Sandinista" halk hareketi kanlı Somoza rejimine son verdi. Somoza Amerika'ya kaçtı.

Somoza'nın kanlı, faşist düzenini yıkmak için, Nikaragua halkı, bitmez bir inanç ve enerji ile çarpıştı. Amerika'nın burnunun dibindeki bir ülke daha Amerika'ya güzel bir tokat attı.

Nikaragua'daki halk hareketinin uzun bir geçmişi vardır. Ama daha çok, son 5-6 yıl içerisinde olanlar, bugünü yansıtan, hazırlayanlar olmuştur. Bu dönem kendi içerisinde ilerlemeleri ve gerilemeleri içeriyor.

Ülkede olan en küçük bir kıpırdanış bile, Somoza'nın sadık "Ulusal Muhafız Birlikleri"nin kurşunlarıyla karşılanıyordu.

Savaşımın gelecekte nasıl bir rota izleyeceği ilk kez Monimbo'daki küçük çaplı silâhlı çatışmada ortaya çıkmıştı. Somoza rejimi bu ayaklanmayı bastırmada güçlük çekmediydi.

Somoza'yı devirmek, kurtuluşa varmak için silâhlı halkın harekete geçmesi zorunluydu.

Eylül genel grevi, devrimci bir patlama, tüm ülkeyi saran bir ayaklanmaydı. Nikaragua halkı, kanlı Somoza rejimini devirmek, emperyalizmi kovmak için ayaktaydı. Ayaklanma kanla bastırıldı. Faşist güçler 1500'ün üzerinde emekçiyi, devrimciyi öldürerek, binaları, evleri yıkarak, geçici bir başarı sağladılar. Ancak egemen güçler silâhlı çatışmaları ve halkın silâhlanmasını durduramıyorlardı. Silâhlı çatışmalar hızlanıyor, yatay olarak alabildiğine yayılıyordu. Yerel silahlı çatışmalar giderek tüm ülke çapında halk savaşına dönüştü. Somoza, tüm halka savaş ilân etti, köyleri, kasabaları top atışlarına tuttu. Ama bütün bunlar Somoza'nın sonunu daha da yakınlaştırdı. Ve iç savaştan Nikaragua halkı, Sandinista hareketi öncülüğünde zaferle çıktı. Somoza devrilmişti. Geçici Devrim hükümeti kuruldu.

Küba devriminin şanlı yolundan ileri!

Bundan sonra olaylar nasıl gelişir bilemeyiz, ancak şu ana kadar olan olaylardan bazı sonuçlar çıkıyor. Bir kez Nikaragua'daki olaylar Marks'ın ve Lenin'in devrim teorisini bir kez daha doğruluyor. Devrimci durum ulus çapında krize doğru ilerler ve devrim de ulus çapında krizden doğar. Devrimin nesnel koşullarının olduğu bir ülkede bütün iş öznel ögeye kalıyor. Nikaragua'da "Sosyalist Parti" yığınların gerisinde kaldı, halk hareketine öncülük edemedi. Doğru tarihsel anı seçen ve devrimci savaş yöntemleriyle yola çıkan "Sandinista" da Somoza'ya karşı savaşta öznel ögeyi oluşturdu.

Nikaragua devrimi, başlangıcı ve gelişmesiyle bize Küba devrimini anımsatıyor. Küba'da da hareket Castro ve arkadaşları tarafından 26 Temmuz 1952'de Monkada kışlasına küçük çapta bir saldırı ile başlamıştı. Ülkede işçi sınıfının partisi durumunda olan "Sosyalist Halk Partisi" yığınların gerisinde kalmıştı. Devrimin öznel ögesini Castro'nun liderliğindeki "26 Temmuz Hareketi" oluşturdu. Yığınlara öncülük etti. Castro tarihsel anı doğru saptamıştı. Devrimci durumu derinleştirerek devrime dönüştürdü. Devrimden sonra da bilindiği gibi, "26 Temmuz Hareketi" içindeki anti-komünist unsurlar da "Sosyalist Halk Partisi" içindeki sağ oportünistler de temizlendi ve Castro liderliğindeki Komünist Partisi kuruldu.

Liberal burjuvazinin karşı devrimciliği yine sergilendi

Ayrıca Nikaragua devrim hareketinde çok ilginç olan bir şey de, liberal burjuvazinin tavrıdır. Kendisine karşı dönebilir, işçi sınıfının konumunu güçlendirir diye devrime karşı olan liberal burjuvazi gerçek yüzünü bir kez daha ortaya koydu. Önceleri, Somoza'ya karşı halkla birlikte olduğunu söylüyordu. Ne zaman ki, halk kendi hareketine sahip çıkmaya başladı, o zaman liberal burjuvazinin iki yüzlülüğü, hainliği açığa çıktı. Faşist Somoza ile halk yığınları arasında "arabuluculuk" yapmaya kalktı. Sonuçta açıkça karşı devrim saflarına geçerek, tarihsel görevini yerine getirdi. Bu liberal burjuvaziye karşı "ilkeli" tavırdan söz edip, onun kuyruğuna takılan tüm oportünistlerin de kulağına küpe olsun.

Şimdi Nikaragua halkı bir yandan iç savaşın geride bıraktıklarını temizlemek, öte yandan da devrimi ilerletmek zorunda. Çünkü Somoza'nın halka açtığı savaş pek çok yıkıntıyı da arkasında bıraktı. İç savaşın bilançosu, 40.000'den fazla ölüdür. Yakılmış, yıkılmış, harab olmuş evler, fabrikalar... Sandinista yaşamın her alanında devrim havasını estirmek zorunda. Devrimi kesin zafere ulaştırmak istiyorsa, devrimci yöntemlerle yapacak bu işi.

Devrim ya ilerleyecek, ya da her kazanımı bir bir yitirerek gerileyecek. Başka bir yol yok.

Nikaragua devrimi, dünyanın yeni koşulları altında gerçekleşiyor.

1960'larda olduğu gibi Amerikan emperyalizmi artık hiçbir ülkeye kolay kolay, açık silâhlı saldırı düzenleyemiyor.

Dünyada güçler dengesi değişiyor. Başını Sovyetler Birliği'nin çektiği dünya sosyalist sistemi, ulusal kurtuluş savaşları ve uluslararası işçi hareketi, emperyalizmin istediği atı oynatmasına olanak vermiyor. Emperyalist sistem hergün biraz daha köşeye sıkışıyor.

Nikaragua devriminin tam başarısı, Leninci ideolojinin, komünist fikirlerin halk hareketini ne kadar kucaklayabileceğine bağlıdır. Umarız ki Sandinista hareketi de Küba devriminin izinden yürür.

İran devriminin bazı dersleri

Ayla Antepli

Türkiye'nin devrimci durum yaşayan değil de "devrimci duruma sık sık yaklaşan bir ülke olduğunu söyleyenler, İran devriminden de ters sonuçlar çıkarıyorlar. Örneğin, *Dünya ve Türkiye Olayları* dergisinin 2. sayısında Önder Sağlam, sayfa 24'te "İran'daki halk devrimi, devrimci durumun günümüzde nasıl oluştuğunu ve hızla olgunlaştığını gösteren, bölgemizden bir örnektir" diyor. Bu ne anlama geliyor? Söylenmek istenen şudur: 10-11 şubat 1979'da Şah'ın devrilmesine yol açan yığınsal eylem ve devrimci savaş dönemi devrimci durumdur. Yani devrimci durumun son aşaması olan Lenin'in "ülke çapında bunalım" dediği aşama devrimci duruma eşittir! Türkiye henüz ülke çapında bunalım aşamasına ulaşmadı. O nedenle ülkemizde devrimci durum yoktur!

Bunun yanlışlığını İran'daki gelişmeler açısından gösterebiliriz.

Somut verilere bakalım. "İran'daki Baskılara Karşı Direniş Komitesi" nin 1977 yılında yayınladığı, "İran İşçi Sınıfının Yaşam Koşulları, Baskılar ve Savaşımı" adlı kitapçıkta, petrol gelirlerinin milyonlarca İran işçisinin yaşam koşullarında bir iyileşme getirmediği belirtiliyor. Petrol gelirlerindeki artışın gerçekte getirdiği, çok yüksek oranda bir enflasyon, ciddi bir konut sorunu, yiyecek ve temel gereksinim maddelerinde önemli kıtlıklar ve daha bir dizi toplumsal sorundur.

"Direniş Komitesi"nin kitapçığına göre 1977 yılında: "Tahran'daki hayat pahalılığı Londra'dakine oranla daha yüksektir. Gıda maddeleri fiyatları ortalama olarak İngiltere fiyatlarına eşittir, artan yiyecek sıkıntısı ve ithalat nedeniyle sürekli olarak da yükseliyor. Kiralar genellikle İngiltere'dekinden yüksektir. Özellikle Tahran'da hızla artan nüfus ve taşınmaz malların spekülasyonu kiralarda inanılmaz artışlara yol açmıştır". Oysa 1977'de İran'daki resmi asgari ücret yaklaşık 1,20 İngiliz lirasıydı. Başka bir deyişle, çoğu İngiliz işçisinin bir saatlik emeğine karşılık aldığı ücrete eşitti. Günde bu miktarla Tahran'da değil bir aileye bakmak, bir oda kiralamak dahi olanaksızdı. Ve Türkiye'de olduğu gibi İran'da da yığınla işçi asgari ücretin altında para alıyordu.

Lenin, devrimci durumun varlığını gösteren *üç belirti* saymıştı: 1) Ezilen sınıfların, sıkıntı ve çilelerinin "olağan"ın üstüne çıkması sonucu, artık eskisi gibi yaşamak istememeleri, 2) "Üst sınıflar" arasında şu ya da bu biçimde kendini gösteren bir bunalımın varlığı, yönetici sınıfın siyasetinde bunalım (ki bunlar halkın öfke ve nefretini giderek daha fazla açığa vurmasına yardımcı olur), 3) Üstteki iki nedenden dolayı, olağan zamanlarda çilesine sessizce katlanan yığınların eyleminde göze batar bir yükselmenin ortaya çıkması (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.21, s.213-217).

Yukarda verdiğimiz birkaç rakam, İran'da ezilen sınıfların sıkıntı ve çilelerinin, devrimden önceki yıllarda "olağan"ın üstüne çıktığını gösteriyor. İkinci ve üçüncü göstergeler için İran işçi sınıfının yiğit savaşının yakın tarihinden birkaç örnek verelim:

1971 mayısında Jahan tekstil fabrikasında işçiler asgari ücret için greve gittiler. İşveren bu isteklerini reddedince işçiler, 40 kilometrelik yürüyüşe geçtiler. Ancak askeri birlikler işçilerin yolunu keserek ateş açtı. Çok sayıda işçi yaralandı, ölenler oldu.

Haziran 1974'te Tebriz ulaşım işçileri ücret artışı için greve gittiler. Grevi yöneten işçi temsilcisi Salih Jahani zehirlenerek öldürüldü.

1974'te Tahran yakınlarında Manatab 'Land Rover' montaj fabrikasında işçiler iş yavaşlatarak üretimi dörtbuçuk ay süresince %50 oranında düşürdüler. Eylem, polisin fabrikaya saldırması ve çok sayıda işçinin tutuklanmasıyla kırıldı.

savaşımının, olgunlaşan devrimci durumun göstergeleridir. Tersini savunmak, İran işçi sınıfının savaşımını yadsımak ve olayları çarpıtmak olur.

Devrim nasıl oluşur? "Devrimler hiçbir zaman hazır biçimde doğmazlar, Jüpiterin kafasından ortaya fırlamazlar... Her zaman, önce huzursuzluk, bunalımlar, hareketler, baş kaldırmalar, devrim başlangıçları süreci yer alır" (Lenin, c.21, s.451).

İşte bu bunalımlar döneminin adı devrimci durumdur.

İran devrimi zorlu ve kararlı bir savaşımla gerçekleşti

Eylül 1975'te işçiler Mazandaran bölgesinin kuzeyinde Şahi'de bir devlet işletmesi olan tekstil fabrikasını işgal ettiler. Silâhlı polis ve askerler işgali kaldırmak için fabrikaya girdiler. 3 işçi öldürüldü, 70-80 kişi yaralandı ve 400 işçi tutuklandı.

Mayıs 1976'da işçiler Tahran'da bir tekstil fabrikasını işgal ettiler. İki hafta boyunca fabrika askeri ablukaya alındı. Sayısız işçi öldürüldü. Grevin etrafında güçlü bir dayanışma hareketi gelişti. Halk, askerler tarafından vurulma tehlikesini göze alarak fabrika duvarlarının üstünden grevci işçilere yiyecek paketleri attı. Fabrikaya askerlerin saldırması üzerine yakındaki iki fabrika da greve çıktı.

Bu olayları değerlendirirken şunu hatırlamak gerekir. Şah yönetiminde grev ve diğer eylem biçimleri illegaldi. Bu koşullar altında greve giden işçiler, hayatlarını tehlikeye attıklarını bilerek bu eyleme giriyorlardı. Hapis, işkence ve ailelerine yapılacak sınırsız eziyetin bilincindeydiler. Bunlar İran işçi sınıfının, savaşımı nasıl sınırsız bir baskı ve terör altında yürüttüğünü sergiliyor. Mayıs 1976'da Sangrood kömür madenlerinde grevci işçiler SAVAK ajanları tarafından tanınmamak için yüzlerini kömür tozuyla karaya boyuyorlardı. Grev toplantıları da katılanların tanınmaması için karanlık odalarda yapılıyordu.

Bu örnekler neyi gösteriyor? Bunlar, İran işçi sınıfının uzun, zorlu

İran TUDEH Partisi Birinci Sekreteri Nureddin Kianuri yoldaş, "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin nisan 1979 sayısında, 1978-1979 dönemindeki direnişleri devrimci durum değil, daha ilerisi, devrimin başlangıcı olarak görüyor. Bu dönemin de üç aşamadan geçtiğine işaret ediyor: 1) 8 eylül 1978'de yalnızca Tahran'da 4000'den fazla insanın öldürüldüğü katliam ile doruk noktasına varan geniş ve yığınsal gösteriler, 2) Sanayi proletaryasının öncülük ettiği, tüm çalışanların ve köylülerin de katıldığı güçlü bir grev hareketi ve bundan gelişen halk milisleri, 3) askerlerin yığınsal ve kararlı biçimde devrimci harekete akmaları.

İşte, "devrimci durumun hızla olgunlaştığı" diye kafa bulandırılan dönem, 1978-1979 yılları arasındaki ayaklanma, direniş ve ulus çapında krizi kapsayan dönemdir. İran devriminden çıkaracağımız ilk ders de şudur: Lenin'in dediği gibi, devrimin nesnel koşulu devrimci durumdur, devrimci durumun aşamaları vardır ve en üst aşaması da ülke çapında bunalımdır.

İran devriminden çıkan ikinci ders devrimde öznel öğenin rolü üzerinedir. Kısaca söylersek, devrim, devrimci durumda, belirleyici olan nesnel koşullar temelinde, nesnel ve öznel elverişli koşulların birleşmesiyle gerçekleşir.

Öznel öğe (sübjektif faktör) insan eylemidir, bilinçli davranışlardır. Devrimci süreç açısından, öznel öğenin birbirleriyle çok yakın etkileşme içinde üç göreceli bağımsız unsurdan oluştuğunu söyleyebiliriz. Bunlar, 1) Yığınların devrimci bilinci, devrim için kararlılıkları, 2) Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin örgütlülük düzeyi, 3) Bir anlamda hepsinin yansıdığı şey olarak komünist partisi, onun yöneticilik yeteneği ve doğru siyasetidir.

En başta, İran'da yığınlar devrim yapmaya, Şah'ı devirmeye kararlıydı. Sonra, binlerce işçi ve devrimcinin kanlı bir biçimde kırıma uğramasına karşın kararlı, yılmadan süren savaşım, yığınsal gösteriler ve geniş grev hareketi ve bunların uzun yıllar sürmesi emekçi halk arasındaki yüksek örgütlülük düzeyini yansıtıyor.

Öznel ögenin 3. unsuruna gelince, TUDEH partisinin önderliği sağlayamamasının, devrimci harekete damgasını vuramamasının çeşitli nedenleri vardır.

Koşulların böyle olması, Şah rejimine karşı tepkinin camilerde toplaşmasını getirdi. İran'da dinsel önderlerin rejime karşı muhalefeti köklü bir geleneğe dayandığı gibi kendileri de yıllarca baskı ve teröre hedef olmuşlardı. Önderliği sağlayabilecek güçlü bir devrimci partinin olmaması Ayetullahların öne çıkıp önderliği almasını kolaylaştırmıştır. Böylece, devrim, ana olarak dinsel belgiler altında gerçekleştirildi.

Bu gelişmeler siyasal yaşamın boşluk tanımadığını, biz doldurmazsak başkalarının dolduracağını kanıtlıyor.

Türkiye gibi İran da orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkedir. Geçiş kuşağında, emperyalizmin zayıf halkalarından biri olan bir ülke.

Böyle ülkelerde devrimci durumun ve faşizm isteminin derin kökleri vardır, çünkü işçi sınıfı ve emekçi yığınlar hem yerel finans kapitalin hem de emperyalizmin "çifte boyunduruklu" sömürüsü altındadırlar.

İran en zengin petrol üreten ülkelerden biridir. Ancak ülkeye akan milyonlarca dolar, "petrol dövizi", devrimi engelleyemedi. Ülkenin kanlı yönetimi petrolden gelen geliri derin toplumsal sorunları çözmek ve halkın büyük bir kesiminin çilesine son vermek için gerekli kanallara akıtmadı, akıtamadı. Gerçekten de, *yukarıda gördüğümüz gibi*, bu zenginlik işçi sınıfı ve emekçi halkın çilesini kat kat arttırmıştır.

Şimdi de Türkiye burjuvazisi IMF kredileri , OECD borçları ve yabancı sermaye ile giriştiği ortak yatırımlarla kendini kurtarabileceğini sanıyor. Aynı İran'ın petrolünü satması gibi, Türkiye'nin stratejik konumunu, ucuz emek kaynaklarını satmaya çalışıyor. Ama yine İran'da olduğu gibi, krediler, borçlar ve ortak yatırımlar ancak yerli finans oligarşisini zenginleştirmeye yarayacaktır. Yığınların üzerindeki ağır koşulları hafifletmeye kullanılmayacaktır. Bunu yapmak için devrim gereklidir. R. Yürükoğlu yoldaşın sözleriyle bağlayalım.

"Anti-faşist, anti-tekelci, anti-emperyalist ileri demokratik halk devrimi dışında hiçbir yol faşist tehlikeye, işsizliğe, yoksulluğa, pahalılığa, açlığa, cahilliğe çözümler getiremez. Ardından Leninci kesintisiz devrim süreci içinde sosyalist devrime dönüşmeyen, burjuva diktatörlüğünü yerle bir edip proletarya diktatörlüğüne varmayan hiçbir devrimci demokratik dönüşüm, hiçbir soruna kalıcı çözümler getiremez, hiçbir kazanımı koruyamaz" (s.128-129).

Tutuklulara yapılan baskılara karşı savaşacağız

Ülkemizde CHP eliyle getirilen sıkıyönetim ve faşistler halkımız üzerinde terörü arttırırken, cezaevlerinde de devrimciler üstüne baskı, zulüm ve terör yağdırılıyor. Mamak Askeri Cezaevinde devrimcilere, anti-faşistlere yapılanlar bunun örneklerinden biridir.

Mamak Askeri Cezaevinde uydurma gerekçelerle tutuklanan devrimciler, faşist katillerle aynı koğuşlarda yatmaya zorlanıyor. Burada insanlık dışı baskı, zulüm ve işkenceler altında devrimcilerin can güvenliği tehlike altında bulunuyor.

Devrimcilerin kitap, gazete okumaları, radyo dinlemeleri yasak. Sağlık koşulları son derece kötü. Ayda bir banyoya gönderiliyorlar. 3-4 kişi bir yatakta yatmaya zorlanıyor. Pislikten uyuz hastalığı ve bit, salgın halinde. Hastalar doktora gönderilmiyor. Bu nedenlerle cezaevinde ölen yurtseverler var.

Faşist katiller dışarıda olduğu gibi cezaevinde de devrimcilere saldırıyor. Saldırıya uğrayan devrimciler hücrelere atılıyor. Ağır işkenceler görüyor. Bu işkenceler cezaevi müdürü Albay M.A. Uzuner ve yüzbaşı M. Sırrı Şuşut tarafından "itina" ile uygulanıyor. Bu kimseler tutukluların cezalandırılmasını kendileri uyguluyor.

Öte yandan 8-10 kişinin katili faşist canilere her türlü kolaylık sağlanıyor. Özel arabayla ziyaretçilerle görüşmeye gönderiliyor. Ziyaret günü olmayan günlerde ziyaret olanağı sağlanıyor. Devrimcilerin, yurtseverlerin ziyaretçileri, ziyaret gününün gece yarısından sıraya giriyorlar. Ziyaretçilere hiçbir ilgi gösterilmediği gibi türlü hakaretler ediliyor. Bütün bu eziyet ve baskıların üstüne çoğu kez görüştürülmeden gitmek zorunda bırakılıyorlar.

Bütün bunların yanısıra tutukluları kaldırılan yurtseverler, Askeri Mahkemin kararına karşın Ankara Sıkıyönetim Komutanı tarafından cezaevinde tutuluyor. Uydurma gerekçelerle tutuklananlar aylarca mahkemeye çıkarılmıyor.

Bu olaylardan anlaşıldığı gibi faşizme karşı savaşan devrimciler, yurtseverler yalnız dışarda değil, cezaevlerinde de kanla, terörle, işkenceyle susturulmaya çalışılıyor. Baskı ve terör tüm halkı hedef alıyor. Gittikçe yoğunlaşıyor.

Ülkemizi bir yoklar ülkesi haline getiren sosyal demokrat CHP hükümeti, bunalımdan çıkmak için sıkıyönetimle, bu tür baskı uygulamalarını günlük yöntemler yaparak halkımızın kabaran öfkesini bastırmaya çalışıyor. Bu da biz devrimcilere, omuz omuza her türlü baskıyı yok etmek ve faşizmi gebertmek için devrimci durumun görevlerini yerine getirmeyi daha güncel olarak dayatıyor.

İlerici kadınlar baskılara karşı Ankara'ya yürüdü

İlerici Kadınlar Derneği'nin sıkıyönetim tarafından kapatılmasını protesto etmek amacıyla "İlerici kadın hareketi durdurulamaz yürüyüşü" İzmir ve İzmit'ten iki ayrı koldan başladı. İzmit'ten başlayan yürüyüş kolu, Çayırova'da Arçelik fabrikası önünde bir toplantı yaptı. Toplantıda Genel Başkan Beria Onger yürüyüşün amacını açıkladı.

İki ayrı yürüyüş kolu Bursa'da birleşerek geceyi geçirdiler. Köylerde, kasabalarda ve kent merkezlerinde otobüslerden inip yürüyen ilerici kadınlar "MHP ve ÜGD kapatılsın", "IMF'den yarar olmaz, krediden hayır olmaz", "İKD'ye konan yasak kalksın" pankartlarını taşıyorlardı.

Çeşitli örgütlerin desteklediği yürüyüşe Köy-Koop İstanbul Bölgesi yolluk olarak yiyecek gönderdi. Geçtikleri yerlerde halkın ilgisi ve sevgisiyle karşılanan ilerici kadınlar Bozhöyük'te bir toplantı yaptılar. Eskişehir' de konaklayan yürüyüş kolu daha sonra Ankara'ya doğru yola çıktı. Yürüyüş 24 temmuz günü sona erdi.

İngiltere deki devrimci örgütlerin yürüyüşçü kadınlarımıza gönderdikleri dayanışma mesajlarını sunuyoruz.

İKD'nin yiğit kadınlarının yaptığı yürüyüş devrimci durumun derinleşmekte olduğu şu günlerde, CHP eliyle dayatılan sıkıyönetime, faşizme bir darbedir.

Faşist tırmanış ancak halkımızın yığınsal savaşımıyla ileri demokratik halk devriminin utkusuyla ortadan kaldırılır.

Biz İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği gün eylem günüdür diyen İKD militanlarını selâmlar, bu aktif eylemlerini yürekten destekleriz.

İngiltere Türkiyeli
İlericiler Birliği

İstanbul'dan Ankara'ya özverili bir atılımla yürüyen bacılarımıza selâm olsun. Devrimci durumun giderek derinleşmekte olduğu ülkemizde CHP hükümetinin İKD'ye uzanan ellerini kırma yolunda tüm devrimci desteğimizle yanınızdayız.

Faşizme karşı ileri demokratik halk devrimi için savaşıyoruz. Utkumuz sosyal-demokrasiye ve her türlü oportünizme karşı savaştan ayrılmıyor. Yenilgi ölüm. Yenmek zorundayız. İşçi ve köylülerin halk iktidarını kuracağız.

Yaşasın İKD!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

İngiltere Türkiyeli
Öğrenciler Federasyonu

Bacılar, yoldaşlar,

İşçi sınıfının utkusu için gerekli olan, kadınlarımızın örgütlü hareketinin bir örneğini veriyorsunuz. Dökülen devrimci kanının hesabını sormak için şahlanan ilerici kadınlarımızla beraberiz. Faşizmi kökünden kazımak için verilecek ileri demokratik halk devriminde de beraber olacağız.

Yaşasın İKD!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

İngiltere Türkiyeli
Kadınlar Birliği

Londra İşçi Birliği'nden yiğit İKD'li militanlara selâm!

Yaptığınız yürüyüş, Ecevit hükümeti eli ile dayatılan sıkıyönetime, baskıya, faşist teröre, liberal burjuvaziye karşı indirilen bir yumruk oldu.

Devrimci durumun giderek derinleştiği şu dönemde, İKD'nin yiğit militanları gün eylem günüdür diyor. Savaşıyor. Sıkıyönetimin devrimci örgütlere, halkımıza karşı uyguladığı faşist terörü devrimci eylem ile kırıyor, parçalıyor.

Yenilgi ölüm, yenmek zorundayız.

LİB olarak, devrimci savaşımınızda sonuna kadar yanınızdayız.

Yaşasın İKD!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Londra
İşçi Birliği

Özveri yarışında 8. haftayı doldurduk

Yaz Taarruzu'na katılan bir İTİB militanının yazdığı yazıyı sunuyoruz.

"Düşmanlar yürüyor üzerimize
Faşistler kin kusuyor bize
Kıran kırana bir savaşa çıktık,
Var böylesi bir yazgı bize hey."

Bu marş, 1905 Rus devriminin ateşleri içerisinden geliyor. Bolşevizmin savaşçı ruhunu anlatıyor alabildiğine. Bugünse bizim savaşımımızı...

Ülkemizde devrimci durum var. Devrimin nesnel koşulları giderek olgunlaşıyor. Devrimci durumu devrime ulaştırmak ise bize bakıyor. Yığınları örgütlememize, harekete geçmelerine yardımcı olmamıza ve en önemlisi onlara öncülük edebilmemize bakıyor. Proleter yöntemlerle harekete geçmek gerek.

Durum buyken oportünistler, "amman ha, provokasyon olur" diyerek yığınları pasifliğe itiyorlar. "Önümüzde zor günler var. Kadroları korumak gerek", gibi sözlerle, militanları korkaklaştırmaya çalışıyorlar. Böyle devrimcilik olmaz. Böylesi olsa olsa burjuva kuyrukçuluğu olur.

Devrimci durumun sürdüğü şu günlerde, burjuva kuyrukçuluğu yapmak, faşizmin, Türkiye devrim hareketini barbarca ezmesini garantilemekten başka bir sonuç vermez. Lenincilerin görevi, her türlü oportünizme karşı ardıcıl, güçlü savaşım vermek, oportünistleri tarihin çöplüğüne atmaktır.

Biz, bu tarihsel görevi başarmak için, bir özveri yarışındayız. Yaz Taarruzu'ndayız. Bu 3. Yaz Taarruzumuz: 8. haftayı doldurduk. Başarılıyız. Hedefin üstünde gidiyoruz. Çünkü, devrimci özveri olmadan, devrimci savaşımın olamayacağının bilincindeyiz. Olanca çalışkanlığımızla, enerjimizle ve bütün yaratıcılığımızla, en anlamlı devrimci özveri örneklerinden birini veriyoruz, çelikleşiyor, güçleniyoruz. Emek eğitiminden geçiyoruz. Örgütümüz için çalışıyoruz. Burjuvaziye ve oportünizme karşı Yaz Taarruzu, döner satışlarında, garsonlukta, ütü başlarında, inşaatlarda, kol ve kafa emeğimizin üzerinde büyüyor. İdeolojik gücü maddi güce dönüştürüyoruz.

İdeolojik çalışmalarımız da olanca hızıyla sürüyor. "Lenin Çalışması" nın 1. bölümü bitti. Gruplar halinde "Ne Yapmalı"'yı derinlemesine tartışarak okuduk. Şimdi, çalışmanın 2. bölümündeyiz: "İki Taktik". Lenin'i her okuyuşumuzda oportünizme karşı yeniden bileniyoruz. İçimizdeki devrim ateşi alevleniyor.

Yaz Taarruzu, emek eğitimiyle, ideolojik eğitimiyle işte böyle bir anlam taşıyor.

İşçi sınıfımızın, emekçi halkımızın savaş bayrağını yükseltiyoruz.

"Bu gün de işçi açlıktan ölüyor
Haydi kardeşler, durmak yok bize
Bizim genç kavga yoldaşlarımıza,
Darağacınız da vız gelir bize, hey
Kanlı savaşa, haklıya doğru,
Arş arş ileri işçi emekçi."